

KVALITETSREDOVISNING

LÄSÅRET 2004 – 2005

STRÖMSUNDS KOMMUN

**BARN- OCH UTBILDNINGS-
AVDELNINGEN**

Backe

Hedenvind

Bredgård

Hoting

Frostviken

Vattudal

Hammerdal

Hjalmar Strömer

Innehållsförteckning

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund, syfte m m.....	4
Organisation, tidsplan m m.....	5
Rektorsområdenas redovisningar, Backe ro.....	7
Bredgårds ro.....	11
Frostvikens ro.....	15
Hammerdals ro.....	19
Hedenvinds ro.....	27
Hotings ro.....	31
Vattudalsskolans ro.....	36
Hjalmar Strömerskolans ro.....	39

Bilagor: Grundskolan slutbetyg åk 9

KVALITETSREDOVISNING LÄSÅRET 2004-2005

Inledning - bakgrund

Detta är Strömsunds kommuns femte kvalitetsredovisning gällande skolverksamheterna.

Den grundtanke, som präglat de redovisningar som hittills har avlämnats, är – förutom uppföljning och utvärdering av verksamheten - *användbarhet*.

Redovisningarna ska alltså användas som grund för reflektion inför det fortsatta arbetet – ett arbete som ska präglas av den människosyn och kunskapssyn som utgör grundpelarna i det svenska skolväsendet. En viktig del av målsättningen med kvalitetsarbetet ska, enligt vår uppfattning, vara att i ett kommunövergripande perspektiv och med utgångspunkt i de nationella och lokala målen stärka verksamhetens helhetssyn, kvalitet och likvärdighet.

Att kvalitetsredovisningen ska vara användbar – och inte bara bli en hyllvärmare – innebär att den ska vara ett verktyg i kvalitetsutvecklingen av organisationen, verksamhetens medarbetare, arbetsformer, angreppssätt och metoder. Våra tidigare kvalitetsredovisningar har också kommit att användas ute i skolorna som underlag för diskussion och reflektion. De har även fungerat som idégivare och inspirationskällor. Redovisningens användbarhet i vardagsarbetet är alltså en viktig utgångspunkt för oss.

Barn- och utbildningsavdelningen har utarbetat anvisningar inför förskolans, grundskolans och gymnasieskolans arbete med kvalitetsredovisningarna. I dessa anvisningar, "*Underlag och anvisningar för skolornas arbete med kvalitetsredovisningarna 2004 och 2005*", tas bl a olika definitioner av kvalitetsbegreppet upp.

Enligt skollagen ska det för skolområdet finnas en särskild verksamhetsplan – skolplanen.¹ Skolplanen ska enligt skollagen följas upp och utvärderas. Uppföljning och utvärdering av verksamheten är ett måste om man över huvud taget ska kunna veta om man har en verksamhet i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter.

Dessa utvärderingar ute i skolorna utgör en nödvändig grund för kommunens kvalitetsredovisning.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning² ska varje kommun senast den 1 maj varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning.

Skyldigheten att upprätta skriftliga kvalitetsredovisningar även för kommunens *förskoleverksamhet och skolbarnomsorg* tillkom den 15 augusti 2005 (SFS 2005:609)

I tillsynsutredningar har Skolverket konstaterat att sambandet mål – utvärdering – budget i många kommuner är dåligt utvecklat eller saknas helt. Detta bristande samband innebär att prioriteringarna i budgeten görs utan den kunskap om resultaten som är nödvändig. De olika tidpunkterna har gjort att man tappat bort sambandet. Eftersom det är i kommunstyrelsen som de reella prioriteringarna görs så måste det anses angeläget att kvalitetsredovisningen i fortsättningen blir en i årsredovisningen och därmed i den kommunala årscykeln integrerad del.

Utvärderingen och redovisningen avseende läsåret 2004/2005 gäller arbetet med följande avsnitt i Skolplanen: 8: Jämställdhet (utvärdering), 11: Hälsoarbete (redovisning) samt 13: Kultur – medier – internationalisering (redovisning).

Här följer en sammanställning av skolornas kvalitetsredovisningar. Redovisningen bygger på en sammanfattning och konkretisering av ett mycket omfattande material från kommunens samtliga rektorsområden.

¹ Skollagen 2 kap. 8§

² Utbildningsdep. , (2001) *Förordning om kvalitetsredovisning*, SFS 1997:702 med ändring SFS 2001:649

Utvärdering samt kvalitetsredovisning gällande delar ur Barn- och Utbildningsplanen för Strömsunds kommun

Bakgrund

Enligt Skolverkets anvisningar ska varje skola och kommun upprätta skriftliga kvalitetsredovisningar som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av lokala arbetsplaner och skolplanen. (SFS 1997:702 och 2001:649)

Syfte med kvalitetsredovisning

Det grundläggande syftet med kvalitetsredovisningen är att den ska fungera som hjälpmedel i arbetet med att utveckla och förbättra verksamheten genom att skolans resultat och arbetet med att uppfylla skolans mål synliggörs. Redovisningen tjänar en rad olika syften:

- Elever, lärare, skolläsnings och övrig personal får en tydlig och gemensam bild av verksamheten som grund för en diskussion om behovet av förbättringsåtgärder.
- Föräldrar, avnämare och andra intressenter får en god information om skolan och kan därigenom delta i diskussioner om skolans utveckling. Redovisningen ger ökad insyn och möjlighet till ökat inflytande.
- Redovisningarna utgör också underlag för viktiga politiska beslut i kommunen.

Kommunens kvalitetsredovisning

Skolornas och områdenas kvalitetsredovisningar utgör ett underlag för kommunens kvalitetsredovisning.

Redovisningsperioder

Följande tidsperioder gäller på skol- respektive kommunnivå:

- Enskilda skolors redovisningar omfattar läsåret
- Kommunens redovisning omfattar kalenderåret/budgetåret

Redovisande rektorsområden

Backe ro (Fjällsjöskolan, Centralskolan, Bodums skola och fsk)
Bredgårds ro (Bredgårdsskolan, Gubbhögens skola och fsk)
Frostvikens ro (Frostviksskolan, Jormvattnets skola och fsk)
Hammerdals ro (Fyrås skola, Grevåkerskolan, Gåxsjö skola och fsk)
Hedenvinds ro (Hedenvindskolan och fsk)
Hjalmar Strömers ro (Gymnasieskolan, Vuxenutbildningen och SFI)
Hotings ro (Centralskolan, Kyrktåsjö skola och fsk)
Vattudalsskolans ro (Vattudalsskolan)

Redovisningsansvar

Respektive rektor och platschef är ansvarig för att redovisningen genomförs inom aktuellt verksamhetsområde. Arbetslagen lämnar in redovisningar till respektive arbetsledare. Barn- och Utbildningschefen är ansvarig för kommunredovisningen.

Organisation – uppdrag – information – kompetensutveckling

Barn- och utbildningsnämnden anger, inom ramen för kommunens skolplan, vilka områden som ska lyftas fram i den årliga kvalitetsredovisningen. BoU-chefen leder arbetet. Rektor planerar arbetet med redovisningen på respektive enhet. Elever, all personal och föräldrar informeras. Den slutliga sammanställningen och redigeringen av rektorsområdenas redovisningar görs av Barn- och utbildningsavdelningens kvalitetsutvecklare. Planen för kvalitetsredovisning tas upp i BoU-nämnden och i skolutvecklingsgruppen.

Tidsplan

Arbetslagen lämnar sina redovisningar till rektor senast den 15 juni.

Rektor redovisar till BoU-chefen senast den 15 september.

BoU-chefen redovisar till BoU-nämnden senast den 15 november.

Uppföljningsansvar och återkoppling

Uppföljningsansvaret och återkopplingen av kvalitetsredovisningarna åligger rektor.

Barn- och utbildningsnämndens beslut gällande redovisning år 2005

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 2004-04-27 att under år 2005 utvärdera och redovisa arbetet med följande avsnitt ur Barn- och utbildningsplanen:

- 8 Jämställdhet (utvärdering)
- 11 Hälsoarbete (redovisning)
- 13 Kultur – medier – internationalisering (redovisning)

I föreliggande redovisning beskrivs hur kommunens skolor arbetat för att uppfylla nedanstående mål. Här redovisas också utbildningsresultat och åtgärdsprogram.

Barn- och utbildningsnämnden har att ta ställning till kvaliteten och graden av måluppfyllelse utifrån denna redovisning.

8: Jämställdhet

Mål

- *Arbetet med att klargöra attityder kring allas lika värde, könsroller m.m. fortgår under hela skoltiden från förskolan till och med gymnasieskolan.*
- *Arbetet med att förbättra språkbruket prioriteras.*

11: Hälsoarbete

Mål

- *Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs i dialog med barnen/eleverna och i samverkan mellan de pedagogiska och elevvårdande verksamheterna.*
- *För att öka barnens/elevernas, föräldrarnas och personalens engagemang i hälsofrågor bildas hälsolag – bestående av företrädare för dessa intressenter – med syfte att hjälpa barn/elever till goda och sunda levnadsvanor.*
- *Hälsoplan ingår i den lokala arbetsplanen*
- *Utrymme för daglig fysisk aktivitet skapas inom ramen för gällande timplaner i alla verksamheter från förskola till skola.*
- *Maten är näringsriktig och uppfattas som smakrik, tilltalande och god.*
- *Atmosfären och miljön är lugn och trivsamt i samband med lunchen.*
- *Måltiden serveras vid samma tidpunkt varje dag.*

13. Kultur – medier – internationalisering

Mål

- *Samarbetet med andra intressenter som bedriver kulturverksamhet utvidgas för att öka kulturmedvetandet.*
- *Barn/elever inom förskola, förskoleklass, fritidshem och skola ges möjlighet att uppleva kultur i olika former och själva delta aktivt i skapande verksamhet.*
- *Barn/elever kan analysera, värdera och kritiskt granska massmediala budskap.*
- *Barn/elever stimuleras till att använda och utveckla sin kreativitet med hjälp av modern medie-/datateknik.*
- *Förskolan/skolan tillvaratar i lärandet de olika kulturer och internationella inslag som finns i både närsamhället och omvärlden.*
- *Förskolan/skolan verkar för kontakter mellan vår kommuns barn/elever och barn/elever i andra kulturer och länder. Dessa kontakter ses som viktiga för barn/elever på alla stadier från förskolan till gymnasieskolan för att öka förståelsen för andra kulturer och motverka främlingsfientlighet och rasism.*

Resultat, måluppfyllelse och insatta åtgärdsprogram

Resultat, måluppfyllelse och åtgärdsprogram tas upp efter redovisningen av samtliga skolors arbete med avsnitt 8, 11 och 13 i Barn- och utbildningsplanen.

Här återfinns statistik över de nationella proven i år 5 och 9, uppnådda meritvärden och övrig betygsstatistik, redovisning av insatta åtgärdsprogram för att stödja kunskapsutveckling hos elever som inte bedömts uppnå betyget Godkänd i slutet av det nionde skolåret samt utbildningsresultat för Gymnasieskolan. I statistiken har även medtagits jämförelser med övriga glesbygdskommuner och riket i övrigt.

Åtgärder vid kränkande behandling

Det förändringsarbete kring värdegrund och kränkande behandling, som inleddes i kommunen 2001 och som finns beskriven i en mycket positivt uppmärksamman rapport från Arbetsmiljöinspektionen³, har även under detta redovisningsår fortsatt under ledning av Britt Eriksson, expert inom området. Hon har utbildat ett antal medarbetare inom kommunens skolverksamheter för att skapa kontinuitet i arbetet och därmed förutsättningar för fortsatta professionella insatser även efter det att hennes anställning avslutats.

³ Rapporten finns som pdf under följande adress:
www.av.se/publikationer/rapporter/RAP2004-01.pdf

Rektorsområdenas redovisningar

Åtgärder för måluppfyllelse

Här följer en kort presentation av varje rektorsområde samt sammanfattningar av respektive områdes egna redovisningar av vidtagna åtgärder för att nå målsättningarna i Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet, 11: Hälsoarbete och 13: Kultur – medier – internationalisering.

Backe rektorsområde

Områdesbeskrivning ,verksamhetens förutsättningar

Rektorsområdet, som ligger i ångermanlandsdelen av kommunen, består av tre grundskolor: Bodums skola år F-6, Backe Centralskola år F-6 och Fjällsjöskolan år 7-9 samt förskolor i Backe och Bodum. Orterna Backe och Rossön är av typisk glesbygdskaraktär med långt avstånd till tätorten men med närhet till naturen.

Barn-/elevantalet i grundskolan var under läsåret 187. Därutöver fanns under samma tid 36 barn i förskoleverksamhet, åtta barn i förskoleklass och fyra barn inskrivna i grundsärskola.

Bodums skola och förskola i Rossön, som under redovisningsåret hade 43 barn i grundskolan och fyra barn i förskoleklassen, är en skola med utpräglad montessoriprofil. Där finns även förskolorna Killevippen (barn 1-4 år) och Trollstugan med mixad verksamhet för barn mellan 5-12 år.

Arbetet bedrivs i huvudsak i åldersblandade grupper. Under många år har Bodums skola bedrivit ett medvetet utvecklingsarbete kring montessoripedagogik.

Lokalerna inryms i en något moderniserad skola byggd på 1950-talet.

I Backe centralskola går barn med början i förskolan **Riddaren** och fram till och med årskurs 6. Under redovisningsåret fanns här 67 barn i åldrarna 1-12 år.

Verksamheten vid Backe centralskola har starkt präglats av natur- och miljöarbete och skolan har genom detta kvalificerat sig medlemskap i **Grön Flagg**⁴. Förutom detta har stor tonvikt lagts vid schemalagd friskvård. Arbetet bedrivs i åldersblandade grupper och är organiserat i en grupp omfattande förskoleklass – år 3 samt en grupp omfattande år 4 – 6.

Fjällsjöskolan i Backe med 69 elever utgör högstadietdelen (år 7-9) inom rektorsområdet.

I byggnaden inryms även Kraftcentrum som är ett samarbetsprojekt mellan kommunen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och Samhall.

Den tidigare satsningen på IT-utbildning för vuxna, som i dag drivs i Kraftcentrums regi, har även kommit eleverna i grundskolan till del. Tillgängligheten till datorer är stor och supporten är nära.

Arbetet i grundskolan bedrivs, förutom vid Elevens val och vissa temaområden, i huvudsak i åldershomogena grupper.

⁴ Grön Flagg är en miljöutmärkelse anpassad för skola och förskola. Den gröna flaggan är det synliga beviset på att man i den dagliga verksamheten prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete och verkar för en hållbar utveckling. Grön Flagg är den svenska grenen av en internationell miljöutmärkelse som leds av FEE (Foundation for Environmental Education).

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

Vid samtliga enheter har personalen under redovisningsåret fortbildats inom området jämställdhet. Backe rektorsområde har deltagit i Know-how-projektet – ett projekt som stötts av bl.a. Länsstyrelsen i Jämtlands län. I denna fortbildning har bl.a. ingått föreläsningar av Kajsa Svalerud m.fl. i ämnet jämställdhet. Detta arbete har bl.a. lett till en revidering av rektorsområdets jämställdhetsplan.

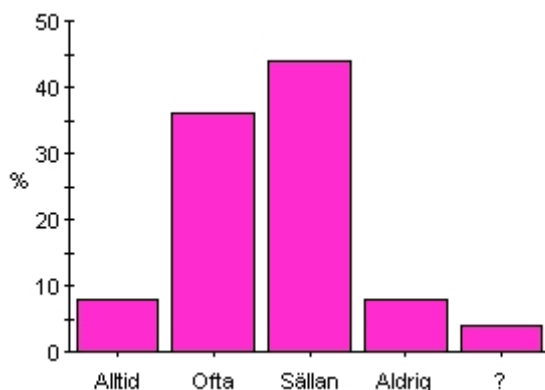
Vid Fjällsjöskolan har tjej- och killgrupper i alla årskurser träffats för att diskutera viktiga samlevnadsfrågor. Samtalen har genomförts med stöd av lärare eller skolsköterska. Rollspel och övningar för att stärka självförtroende och utveckla värdegrunden förekommer under lektionerna i bl. a, svenska, engelska, religion och samhällskunskap. Detta arbete har, syftet att ge eleverna en djupare förståelse för det motsatta könet och samtidigt förbättra förutsättningarna att utveckla goda relationer.

Rollspelen har också haft ett mobbningsförebyggande syfte. Valen av filmer till Skolbio har styrts av jämställdhetstemat.

En teaterföreställning, som gavs under redovisningsåret, ”Spela vuxen”, hade också anknytning till jämställdhetsarbetet

Utvärdering

I den enkät som eleverna i åk 4-9 fick svara på i slutet av skolåret togs frågan om jämställdhetsarbetet upp. Resultatet visade, trots ovan redovisade insatser, att hälften av eleverna inte hade upplevt att man arbetat med jämställdhetsfrågor. På frågan: ”*Diskuterar ni i skolan om flickors och pojkars lika värde?*”

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

I hela rektorsområdet har rörelse och uteaktiviteter sedan flera år prioriterats med ambitionen att eleverna ska röra sig i någon form varje dag i skolan. Utrymme för detta har tagits från samtliga ämnen i timplanen.

Friskvård har ingått i flera projekt under året och rektorsområdet har deltagit i en friskvårdsvecka, *Keep on Moving*, *Piggelin* och *Haren Harry*, alla exempel på olika sätt att stimulera eleverna till att röra på sig.

Vid **Bodums skola** har man förutom den ordinarie idrottsundervisningen ett inslag kallat *alternativ idrott*. Då väljer eleverna fritt bland ett antal idrottsaktiviteter där fokus ligger på rörelseglädje och inte tävling eller prestation i syfte att få med alla elever. I Bodums skola äter eleverna frukt varje dag för att bättre orka med skoldagen.

I **Backe centralskola** har hälsoarbetet bl a visat sig i form av **Friskvård** en gång i veckan och **utedag** - även det en gång i veckan. Utedagen för de yngre barnen har varit en verksamhet som även innefattat försskoleklassen.

Vid **Fjällsjöskolan** har hälsoarbetet utgjort en viktig del i skolans verksamhet och planering. Skolan har fysisk aktivitet varje dag antingen i form av idrottslektion eller promenad. Varje år genomförs en fjällvandring i början av läsåret. Under här aktuellt redovisningsår gick vandringsen mellan Saxnäs och Borga – en tur på över 17 km. Så gott som alla elever deltog.

Under en period har också dansundervisning funnits på schemat varje termin. Detta har lett till att de elever som lämnar Fjällsjöskolan lärt sig dansa de vanligaste sällskapsdanserna. Idrottsutbyte har skett mellan olika skolor. Detta har gynnat eleverna inte bara på det fysiska planet utan även socialt.

Eleverna i åk 8 vid Fjällsjöskolan har även deltagit i en stegräkningstävling där man under ett antal veckor skulle föra statistik över hur mycket man rört sig med hjälp av en stegräknare. I den tävlingen deltog även personalen.

På frågan om man får lära sig i skolan hur man ska sköta sin kropp för att må bra har 92,7% svarat ja.

Rutinerna för elevvårdsarbetet i rektorsområdet har, enligt redovisningen, ständigt utvecklats. Skolsköterskan deltar i samtliga elevvårdskonferenser för att skolan ska få en helhetssyn på eleverna och därigenom bidra till en utveckling av elevernas lärande. Ett elevvårdsteam, bestående av rektor, skolsköterska, specialpedagog och lärare, har bildats inom rektorsområdet. Teamets uppgift har varit att ytterligare utveckla rutinerna och tänkandet kring *elevhälsobegreppet*.

När det gäller skolmaten, som är en viktig del i arbetet med att utveckla goda hälsovanor, har, enligt redovisningen, kvaliteten på skolluncherna förbättrats. Detta har skett med hjälp av matrådets arbete och ”en vilja från kostavdelningens personal att lyssna på elevernas önskemål” Många lärare äter dessutom lunch tillsammans med eleverna och kan på så sätt upptäcka om någon elev uppvisar ”riskbeteende” när det gäller matvanor.

I en enkätundersökning gällande skolmaten har två frågor ställts till eleverna: ”Hur är skolmaten?” och ”Känner du dig stressad när du äter din skollunch?”

På den första frågan svarade 17,4% **Mycket bra**, 50,5% **Bra**, 25,7% **Dålig**, 3,67% **Mycket dålig**, 2,75% ?

På den andra frågan svarade 5,5% **Alltid**, 11% **Ofta**, 45,9% **Sällan**, 32,1% **Aldrig**, 5,5% ?

Arbetet i Backe rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13: Kultur – medier – internationalisering

Fjällsjöområdet framhåller i sin redovisning att möjligheterna att få naturliga internationella kontakter på en skola som Fjällsjöskolan inte är så stora. De elever med annan kulturell bakgrund som flyttat in till Backeområdet har dock gett många fina tillfällen att vidga kunskaper och erfarenheterna när det gäller andra kulturer. Skolans nya elever får därför ständigt bidra med nya tankar och vidga de övriga elevernas syn på andra kulturer.

Under redovisningsåret har aktiviteter genomförts för att stimulera till nya naturliga internationella kontakter. Eleverna i åk 9 gjorde en resa till Polen för att bl a besöka Auschwitz och Birkenau.

Skolan fick under året också besök av en elev från Costa Rica som visade litet av sin kultur samtidigt som de elever som läste spanska fick möjlighet att träna språket.

Eleverna har också vid flera tillfällen lagat mat från olika kulturer.

På elevernas eget initiativ genomfördes en demonstration till förmån för de elever från Uzbekistan som riskerade att utvisas från Sverige.

Eleverna i år 9 deltog under hösten i ett rollspel på friluftsmuséet Jamtli med namnet ”På flykt” med syftet att bättre lära sig förstå flyktingars svåra situation.

Trots att kulturutbudet är begränsat på mindre platser har eleverna i vårt område sett ett flertal teater- och skolbioföreställningar. Ett antal egna produktioner har också genomförts något som uppskattats av både föräldrar och andra.

Backe rektorsområde genomförde under redovisningsåret en enkät utifrån avsnitt 13 i skolplanen. Här redovisas resultatet:

Är du nöjd med antalet gånger du får se teater- eller musikarrangemang i skolan?

72% ansåg sig vara nöjda, 27% missnöjda

Får du lära dig vara kritisk mot det som presenteras i media?

67,9% svarade ja, 21,1% nej

Drar skolan nytta av människor från andra länder och kulturer i vårt närsamhälle för att lära ut om andra kulturer?

34,9% svarade ”Ofta”, 52,3% svarade ”Sällan”, 4,6% svarade ”Aldrig”

Arbetar skolan med att motverka rasism och främlingsfientlighet?

60,6% svarade ”Ja”, 27,5% svarade ”Nej”

Bredgårds rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Området bedriver verksamhet för barn från ett års ålder upp till dess de går ut sjätte skolåret. Våren 2004 lades en av skolorna i området, Hillsands skola, ner på grund av otillräckligt elevunderlag. Eleverna i Hillsandsskolans upptagningsområde får fortsättningsvis sin undervisning i Strömsunds tätort. Verksamheten omfattar totalt 310 barn.

Området har under redovisningsåret haft en arbetsorganisation bestående av en områdeschef/rektor, en skoladministratör, en lärare med viss arbetsledarefunktion samt sju platschefer. I övrigt har personalen bestått av grundskollärare, förskollärare, speciallärare, fritidspedagoger, barnskötare och elevassistenter.

Bredgårds rektorsområde bestod under redovisningsåret av följande skolor, förskolor och fritidshem:

Gubbhögen: förskola, förskoleklass, skola årskurs 1-6 och fritidshemsverksamhet

Bredgård: förskoleklass integrerad i skolan åk 1-6

Bredgårds förskola och fritidshem: två avdelningar med förskolebarn i åldern 1-5 år samt två avdelningar med fritidsverksamhet före och efter skoltid i åldern 6-7 år.

Gluggen: 1,5 avdelning med förskolebarn 1-5 år

Blomslingan: 2 avdelningar med förskolebarn 1-5 år

Skattkistan: 1,5 avdelning med barn i åldern 1-5 år

Bikupan: 1 avdelning med fritidsverksamhet med barn i åldern 8 år och äldre

Gubbhögens och Bredgårds skolor har integrerade verksamheter för samtliga elever och förskoleklassbarn.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet.

Vid Bredgårdsområdet arbetar en utbildad genuspedagog som, enligt redovisningen, ”tillfört jämställdhetsarbetet tankar som startat en process i arbetslaget med diskussioner, argument- och erfarenhetsutbyte samt inte minst en medvetenhet om hur barnen bemöts och behandlas utifrån könstillhörighet”.

Det har, enligt redovisningen, även skett en omfattande kunskapsinhämtning genom föreläsningar, litteraturläsning, filmer, studiebesök på olika arbetsplatser, intervjuer, aktiviteter, matlagning, reklamanalyser, enkätundersökningar, observationer, idrottsaktiviteter, fri lek, planerade aktiviteter, animerad film, gruppövningar, rollspel etc. Genom att personalen filmat varandras beteende vid påklädning av pojkar respektive flickor och i andra situationer har man försökt medvetandegöra varandra om beteenden.

I **förskolan** har personalen reflekterat över hur mycket tid flickor respektive pojkar får av vuxna, skillnader i flickors och pojkars lek, tillgången på lekmaterial som stimulerar både flickor och pojkar, synliggörandet av kvinnligt/manligt bland förskolebarn, vad som görs för att ge flickor och pojkar samma möjligheter i leken och vad barnen helst vill leka.

Vid observation kunde personalen inte se några större skillnader i pojkarnas och flickornas lek. De lekte tillsammans i grupper och enligt de sociogram som gjordes valde flicka som första val att leka med flicka. Endast i ett fall valdes en pojke som första val. Alla pojkar valde som första val pojke som lekkamrat. På frågan: "Vad vill du helst leka?" blev svaret från samtliga utom två: "Mamma, pappa, barn". Två flickor valde rörelselekar (att jaga varandra).

Via dramatisering och observationer har könsmönstren, enligt områdets redovisning, synliggjorts och de vuxna blivit medvetna om sitt genusbeteende.

Skolan har vidareutvecklat förskolans jämlikhetsarbete utifrån frågeställningar rörande både personalens och elevernas beteende och värderingar:

- Hur medvetandegöra de vuxnas genusbeteende?
- Vilka värderingar är vanliga och möjliga att förändra?
- Hur kan vi förändra elevers sätt att se på sig själva och varandra?
- Hur får vi barnen/eleverna att ur ett jämställdhetsperspektiv kritiskt granska reklamutbudet?

Vid enkätundersökningar som genomfördes i tre grupper vid två tillfällen (maj och juni) framkom att det skett en positiv utveckling när det gäller attityder. Någon signifikant skillnad mellan könen förelåg inte.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Bredgårdsområdet har arbetat med hälsofrågorna med olika inriktningar utifrån de uppsatta målen.

Förskolan utgår från fyra frågeställningar:

1. Hur kan vi hjälpa barn att bli tryggare i badsituationen?
 2. Hur kan vi hjälpa barnen att bli trygga i andra miljöer?
 3. Vad kan vi göra för att alla barn får en god, varm och tilltalande lunch?
 4. Hur kan vi göra för att stärka barnens självförtroende utifrån sina personligheter?
-
1. När det gäller att få barnen att känna trygghet i badet har man regelbundet besökt badhuset för att ge barnen vattenvana. Förskolan har sett en positiv utveckling bland barnen – de är inte längre rädda för att bada.
 2. Genom att skapa lekmöjligheter i främmande miljöer, t ex i skogen såg personalen att barnen lekte på ett annat sätt och med ökad fantasi.
 3. Personalen upplevde att den tidigare utmärkta lunchmaten tycktes försämrades när det gällde standard och temperatur och beslutade att undersöka detta under hälsoarbetet med barnen. Under mättningsperioden togs temperatur och gjordes intervjuer med barnen. Nu märktes dock åter en förbättring.
 4. Med kamerans hjälp och med planerade aktiviteter har personalen medvetet gått in för att se varje barn och att de respekterar varandras personligheter. Resultatet av detta

arbete har enligt redovisningen blivit att de försiktiga har börjat våga ”ta för sig” och de ”framfusiga” har blivit bättre på att vänta och lyssna.

Skola och fritidshem har i sitt hälsoarbete utgått från sex frågeställningar:

1. Hur får vi en lugnare miljö i matsalen
2. Hur gör vi för att elever/barn får tillräckligt med sömn, bra mat och motion?
3. Hur gör vi för att barnen ska äta nyttigare mellanmål?
4. Hur gör vi för att elever/barn får ett ökat hälsomedvetande?
5. Hur får vi elever/barn att vara ute på rasterna?
6. Hur motverkar vi belastningsskador på barnen/eleverna samt att bli medvetna om att det är viktigt att sköta sin kropp?

För att få svar på dessa frågeställningar inledde personalen diskussioner med barnen/eleverna om åtgärder och provade förändringar i miljön, samtalade med skolsköterskan och föräldrar, gjorde enkätundersökning för att få underlag för hälsoarbetet.

Personalen bjöd också in föräldrarna till ett möte där skolsköterskan bl a talade om kosten, frukosten, sockerberoende m m.

Bredgårdsområdet har utedag en gång/vecka. Då lägger man in skogspromenader, fri lek, planerade lekar och andra aktiviteter.

En enkätundersökning genomfördes under ”intensivveckor” i motionens tecken där frågor ställdes till barnen. Före lunch ställdes frågan: ”Hur känner du dig just nu?” samt 10 olika alternativ där de fick välja max tre känslor.

En del i hälsoarbetet i området är *att göra barnen medvetna om vikten av hälsoarbetet* genom diskussioner, värderingsövningar, experiment och teknik.

Arbetslagen vid Bikupan och Bredgårds fritidshem har diskuterat framgångsvägar för att förmå barnen att bli mer kostmedvetna. Diskussionerna har bl a gällt nyttigare mellanmål.

Samtalen har även gällt vad som händer i kroppen då man växer och tränar, vilka processer som sätts igång och hur det påverkar skolarbetet.

Bredgårds ro tog under redovisningsperioden ett beslut att organiserad rörelse för alla barn i åk 6 skulle genomföras under 90 procent av läsårets dagar. Eleverna skulle få denna dos av rörelse genom att delta vid utedagar, idrott, pausgymnastik på slöjden, en extra rörelserast, litet gymnastikprogram inomhus m m. Båda klasserna uppnådde målet.

Arbetet i Bredgårds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13: Kultur – medier – internationalisering

Förskolan

Inför arbetet med detta avsnitt utgick förskolan från fyra frågeställningar:

1. Hur får vi till ett samarbete med Mediaprogrammet vid Hjalmar Strömerskolan för att göra en föreställning att visa föräldrar?
2. Hur ger vi barnen en inblick i hur det var att leva förr i tiden?
3. Vad gör vi för att barnen ska få prova olika tekniker i skapande verksamhet?
4. Hur kan vi ge barnen möjlighet till att själva reflektera över sitt eget lärande och dokumentationen?

Genomförandet av arbetet

Kontakt togs med gymnasieskolans Barn- och fritidsprogram åk 2 och ett samarbete med elever och lärare inleddes. Gymnasieskolans elever arbetade sedan vid 5 tillfällen med 8 barn i åldrarna 4-5 år. I arbetet ingick olika övningar i skolans dramasal: Gymnasieeleverna läste påhittade sagor, barnen fiskade i en fiskdamm och fick något på kroken som eleverna själva hade skapat.

Barnen fick en inblick i hur det var att leva förr genom att besöka hembygdsgården. Vidare byggdes gamla hemmiljöer. Genom högläsning för barnen ur böcker som beskrev hur det var att leva förr i tiden och genom att leka lekar från förr fick barnen ytterligare kunskap om flydda tider.

Skapande verksamhet pågick varje vecka hela läsåret och vid vårterminens slut samlades barnens alster till en "Vernissage" som föräldrar och skolklasser fick besöka. Barnen hade arbetat med olika tekniker som exempelvis gips, lera, sten, papier- mache', klippa-klistra, pinnramar, marmorering, lövtryck, fönstermålning, fingerfärg osv... Alla 5-åringar har fått arbeta i programmet Power Point.

Resultat

Gymnasieeleverna tränade sina teoretiska kunskaper på ett naturligt sätt och barnen upplevde skaparglädje, fick en inblick i gamla tider... Barnen har haft tid att reflektera och fått möjlighet att samtala om vad de gjort - en möjlighet till reflektion över lärandet och dokumentationen

Skolan

Inför arbetet med kultur – medier – internationalisering i skolan utgick arbetslaget från följande frågeställningar:

1. Hur gör vi för att tillsammans med barnen lära känna skolans historia?
2. Hur gör vi för att barnen/eleverna ska få en inblick i att skapa film?
3. Hur ökar vi elevernas medvetenhet om kultur/medier/vår internationella roll?
4. Hur skapar vi förutsättning för diskussioner när det gäller källkritik, copyright m m?
5. Hur går vi tillväga för att eleverna ska känna trygghet i den moderna media/datatekniken?

Genomförandet av arbetet

Arbetet inleddes med faktainsamling gällande skolans historia genom intervjuer av äldre, pensionerade lärare och annan skolpersonal, genom genomgång av arkiv och gamla handlingar. Barnen intervjuade mor- och farföräldrar samt andra personer som visste något om byns skola.

Sammanställningen kom att gälla några byskolor.

Vid arbetet med att få en inblick i filmskapandet lånades filmer från AV Media vilket gav tips och idéer.

Barnen fick tillfälle att studera olika filmtekniker och provade bl a själva att trickfilma.

För att göra barnen mer medvetna om ”kultur – medier – internationalisering” valde Bredgårdsskolan att låta barnen leka lekar med internationell anknytning, Halloween-uppvisning, musiksaga om vår kultur, analys av sångtexter, danslekar...

Eleverna har instruerats i Portfolio, hur datorn kan användas som sökmotor fått kunskap om hur man loggar in, sparar, loggar ut, söka ”legitima” sidor granska det hittade och lära ”nät-vett och etikett”.

Bredgårdsområdet skriver vidare i sin redovisning att målsättningen för arbetet med eleverna i åk 4-5 har varit att göra eleverna mer förtrogna med Internet, hemsidor, nedladdning, Lunarstorm, etik och moral, copyright, sökmotorer, utveckla den digitala dokumentationen. Därför valde skolan att eleverna skulle arbeta i PowerPoint.

Vid skolans 80-årsjubileum kom ett 70-tal besökare för att ta del av en utställning över skolans historia. Utställningen bestod av 24 sidor vikskärmar med bl a gamla skolkort.

Frostvikens rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Frostvikens ro ligger i den del av Strömsunds kommun som gränsar till Norge och omfattar verksamheterna vid Frostviksskolan i Gäddede, Jormvattnets skola i Jormvattnet samt förskolor, fritidshem och förskoleklasser i Gäddede (Dunderklumpen) och Jormvattnet (Jätten Jorm). Antalet barn/elever i förskoleklass – åk 9 har under här aktuell period varit 88.

Frostviksskolan har under redovisningsåret varit organiserad enligt följande: Fsk – 1, åk 2 – 3, åk 4 – 5 och åk 6 – 9.

Jormvattnets skola är organiserad med förskoleklass, som i huvudsak är integrerad med årskurserna 1 – 3, samt en avdelning med åk 4 – 6. Här har antalet elever i förskoleklass - åk 6 varit 28.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

Utifrån Barn- och utbildningsplanens skrivningar gällande allas lika värde, könsroller m.m. har åk 1-3 genomfört regelbundna ”kompissamtal” där konflikter retts ut och där man samtalat om hur man ska bete sig mot varandra. I åk 4-6 sådana samtal förts i grupp och i helklass.

I idrottsundervisningen i åk 4-7 ges flickor och pojkar utrymme för att planera och genomföra aktiviteter utifrån sina specifika intressen och i årskurserna 8 och 9 kan eleverna fritt välja mellan en ”tuffare” och en ”mjukare” idrott. Inom hemkunskapsämnet ramar delar könen demokratiskt på uppgifterna.

Eleverna deltar i bordtennistävlingar ”Bästa 4:an”, där kravet är att lagen ska innehålla både flickor och pojkar samt i Skol-DM där flickornas deltagande gynnas.

Jormvattnets skola skriver i sin redovisning: ”I en B-skola, som Jormvattnets skola, har alla elever i f-3/4-6 samma idrotts-badlektioner: fotboll pingis, bandy, övriga bollspel. Åldersfördelningen i en B-skola F-6 är 6-13 år. Helt naturligt hanterar vi puberterande flickor annorlunda än grabbar i samma ålder!”

Under läsåret har Frostviksskolan visat filmen ”Hip hip hora” och därefter har den diskuterats. I dessa diskussioner har språkbruk, könsroller och attityder särskilt uppmärksammats. Inom ramen för ämnet Biologi i åk 8 har tid ägnats åt att avdramatisera det sexualiserade språket.

Åk 9 har deltagit i Jamtlis temadag ”På flykt” med målet att vidga förståelsen för oliktankande.

Inom arbetsområdet Etik har eleverna i åk 9 arbetat med, samtalat om och tagit ställning till ”svåra frågeställningar”, delvis hämtade ur *Värdegrundspärmen*, som bl a tar upp följande områden: *Jämställdhet, Fördomar, Diskriminering, Mänskliga rättigheter* och *Barnpornografi*.

Inom det arbetsområde i åk 9 där nazismen behandlas har vårt fokus legat på att förstå värdet av demokratiska värderingar.

Under samlevnadstemadagarna har åk 7-9 arbetat vidare med relationsfrågor, vett och etikett, sexualupplysning och värderingsövningar.

Praon (den praktiska arbetslivsorienteringen) är upplagd så att alla elever besöker olika sektorer i samhället för att flickor ska prova på typiskt manliga jobb och pojkar typiskt kvinnliga. Skolan har även haft besök av Företagarföreningens ordförande. Han talade bl a om vikten av ett korrekt uppträdande på arbetsplatsen.

Tre av skolans elever i åk 8 har blivit utvalda att delta i ett projekt riktat mot intolerans och främlingsfientlighet. Arbetet har resulterat i en utställning som visas i Forum för levande historias lokaler i Gamla Stan i Stockholm. Temat utgår från Intoleransrapporten från BRÅ och aktiviteterna sker i samarbete med konstnärer och elever från hela landet.

Personal har deltagit i kommunens utbildning mot mobbning ”NÄVÄR” samt i kommunens satsning ”Vad händer med barnen?”

Utvärdering av rektorsrådets arbete med BoU-planens avsnitt 8: Jämställdhet

Rektorsrådet har, enligt redovisningen, arbetat med jämställdhetsfrågorna utifrån en strävan att bemöta flickor och pojkar som individer. Detta gäller inte minst talutrymmet. I Frostvikens ro finns, i likhet med övriga rektorsområden, tysta flickor och tysta pojkar.

Strävan har därför varit att alla ska komma till tals genom diskussioner i små grupper, individuella utvärderingar och samtal. Skolan har också ett öppet personalrum där eleverna känner sig välkomna att samtala med personalen..

Sammanfattningsvis anser rektorsområdet att arbetet med jämställdhetsfrågorna sker på ett varierat sätt. Man ser dock ökande svårigheter att möta medias negativa påverkan när det gäller ungdomars syn på jämlikhetsproblematiken.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Frostvikens ro har "Natureskola" en förmiddag per vecka. Förmiddagsrasten är förlängd från 20 till 30 minuter. Skolan ger alla förstahjälpen-information med praktiska övningar och genomför regekbundna kompisamtal med målsättningen att därigenom förbättra relationer och den psykiska hälsan.

Åk 4-5 prioriterar utevistelse vissa oä-lektioner om vädret tillåter och ägnar regelbundet tid till uteaktiviteter. Skolsköterskan har här haft livräddningsövningar med eleverna. Vidare har åk 4-5 haft värderingsövningar och samtalsgrupper med regelbundna samtal om beteende mot varandra.

Åk 6 har haft samtal i grupp om attityder och hur man beter sig mot varandra.

Åk 3-6 har genomfört "Superstar" (tävlingar eller motionsövningar i friidrott, simning och terränglöpning)

Åk 5-9 har arbetat med drogkontrakt

Åk 8 har haft en "sockerutställning" i matsalen för att visa var det dolda sockret kan finnas

I åk 6-9 erbjuds eleverna 30 minuters promenad varje dag. Här har man också genomfört ett drogförebyggande arbete under rubriken "Hjärnhygien" med föreläsningar, samtalsgrupper och lektioner under en koncentrerad period och med tyngdpunkt i åk 8-9. För att förebygga tinnitus har en film i ämnet visats och volymen på skolans "stereo" dämpats.

Åk 9 har genomfört en HLR-kurs och fått information om idrottsskador.

Alla elever får regelbunden information om kosten, "Tallriksmodellen", kostcirkeln, sömnens betydelse för hälsan samt vikten av att man regelbundet rör på sig och får frisk luft.

Under läsåret lägger skolan ut 5-6 friluftsdagar. Skolan har elevvårdsteam och två av skolans lärare deltar regelbundet i kommunens "Nätverksträffar" under ledning av Britt Eriksson som anställts för att arbeta med mobbningsfrågor.

Arbetet i Frostvikens rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13: Kultur – medier internationalisering (redovisning)

Frostvikens ro har redovisat följande aktiviteter under rubriken kultur – medier internationalisering:

- **Bivackövning:** En viktig del av lärandet av fjällvett, fjällkultur och utvecklandet av samarbete med elever i Nordli i Norge.
- **Kontakt med tysk skola:** Syfte: Skapa kontakt med annan kultur och aktiv språkanvändning via e-post och vanlig post.
- **Steps:** Ett forskningsprojekt gällande närmiljön som två klasser deltagit i. Ett samarbete mellan elever och professionella konst- och kulturinstitutioner.
- **Raketa:** Ett samarbetsprojekt mellan några konstnärer i Stockholm, några elever vid Frostvikens skola och elever vid en skola i Stockholm. Projektet handlar om tolerans och intolerans och resulterar i en utställning som kommer att visas nationellt.
- **Teater:** Skolan har som mål att sätta upp en teaterföreställning per termin (om resurserna tillåter).
- **Skolbio:** En film per termin åtföljd av diskussioner.
- **Biblioteksbesök:** Regelbundet från förskolan till åk 6 samt stor låneverksamhet i åk 7-9 som en del i det ordinarie skolarbetet.
- **Utflykter:** Genomförs som en del i arbetet med att lära känna den lokala kulturen och därmed bli goda ambassadörer för sin hembygd.
- **Jamtlibesök:** Besök på länets friluftsmuseum i samband med aktiviteten ”På flykt” för att vidga förståelsen för andra kulturer.
- **Masskulturella budskap:** I undervisningen i ämnet Bild i åk 8 har eleverna tittat på hur reklamen syftar till att påverka oss. I åk 8-9 har eleverna tagit del av konsthistoria från stenålderskonst till moderna yttringar. I musikundervisningen har elever i åk 7 tittat på de olika budskapen i modern populärmusik. I åk 7 har eleverna arbetat med ett tema kring filmanalys.
- **Musik och Bild:** I de praktiskt estetiska ämnena har eleverna både studerat teorier och arbetat praktiskt genom att utnyttja olika media. Eleverna i åk 2-3 har t.ex. målat hållristningar när de behandlat bronsåldern. Till ”hållristningarna” har de sedan satt musik och dans. På samma sätt har ett samarbete skett när det gäller Bild och SO i åk 9 i samband med att man behandlade bilden som propagandamedel i ett arbete om andra världskriget och nazismen.
- **Jormvattnets skola** har ett väl fungerande samarbete med Tunnsjö skola i Norge: 17-de maj, Mattemångkamp och ett stort ”spektakel” inför 100-årsmarkeringen av unionsupplösningen 1905. Det hela avslutades med två föreställningar: en i Sverige och en i Norge. Eleverna har även gjort framträdanden med sång och musik vid Folkets Hus 50-årsjubileum. Elevernas musikkafé samlade in pengar som gick till Tsunamikatastrofen. Skolan har för fjärde året i följd deltagit i aktion Julklappen.

Ytterligare exempel som Frostvikens rektorsområde nämner under rubriken ”Kulturmedier internationalisering” är arbetet med folkmusik, traditionella hantverk, arbete med redigeringsdator, animerade filmer, närmiljöforskning, studier av engelsk kultur i samband med den återkommande resan till England, den kommunala musikskolan, ett gränsöverskridande samarbete mellan Nordli och Gäddede om unionsupplösningen, studier av hembygdkulturen och möjligheten att ta jägarexamen i samband med att man studerar den lokala jaktkulturen...

Hammerdals rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Hammerdals centralort ligger vid väg 45 ca 3,5 mil söder om Strömsund. Av rektorsområdets fyra enheter är Grevåkerskolan år 1-6 och Grevåkerskolan år 7-9 förlagda till Hammerdal. Två enheter är placerade i byarna Gåxsjö och Fyrås: Gåxsjö skola år 1-6 och Fyrås skola år 1-6.

Området har en arbetsorganisation med en områdeschef/rektor, en skolassistent och sex anställda med platschefsfunktioner. Antalet elever från förskoleklass till år 9 har under läsåret varit 330. 70 barn har deltagit i verksamheterna barnomsorg/förskola.

Hammerdals rektorsområde har utarbetat en egen *områdesprofil* där tonvikten lagts på att skapa en ”må bra anda” i förskola/skola som alla (personal, elever och föräldrar) är delaktiga i och värnar om. Målet är att förebygga mobbning och kränkande behandling och skapa en lärandemiljö i skolan där alla känner sig trygga, trivs och mår bra. Enligt områdets redovisning får arbetet som långsiktigt och tålmodskrävande och förutsätter för att lyckas ett stort engagemang från föräldrar, barn och personal. Arbetet med ”må bra anda” inleddes läsåret 2001/02 med införandet av ett ”nytt ämne” med namnet Livsviktigt som schemalagts med en träff i veckan för barnen i förskolan och två lektioner i veckan från förskoleklass till åk 9.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

Utöver den lokala skolplanens mål: *”Arbetet med att klargöra attityder kring allas lika värde, könsroller m m fortgår under hela skoltiden från förskolan till gymnasieskolan”* samt *”Arbetet med att förbättra språkbruket prioriteras”* tar Hammerdals ro även upp skrivningarna i den lokala arbetsplanen: *”Skolan är mötesplats för alla barn och elever. Alla möten i förskola, förskoleklass, fritidshem och skola kännetecknas av att alla barn, elever och vuxna har insikt om allas lika värde, och visar den.*

För att nå målen utformar varje arbetslag en handlingsplan som utvärderas och utgör underlag för kommande års kvalitetsredovisning. I arbetslagens handlingsplaner inför läsåret 2004/05 har följande mål satts upp:

- Kompetensutveckling av personalen genom litteratur- och rapportstudier samt medvetande-görande av egna värderingar, fördomar, förhållningssätt, invanda mönster etc.
- Fortsatt träning av barn/elever i att visa varandra respekt, hänsyn och omtanke genom att tillvarata vardagssituationer.
- Schemalagd ”Livsviktigt –tid” (social och emotionell träning) för arbete med:
 - kompis snack
 - tjej/killsnack
 - Grevåkersandan
 - värderingsövningar
 - kompismassage
 - dramaövningar

Arbetslag Gåxsjö/Fyrås åk 1-6

I arbetslagen Gåxsjö/Fyrås är värdegrundsarbetet, enligt redovisningen, övergripande och innefattar arbetet rörande jämställdhet och språkbruk. Arbetslaget har under förberedelsearbetet läst litteratur och fått hjälp och stöd av genuspedagogen Susanne Hjortzberg som gjort klassrumsobservationer och diskuterat/utvärderat med respektive lärare. För att medvetandegöra barnen om de olikheter, skillnader och fördomar som kan vara värdefulla att uppmärksamma har jämställdhetsarbetet bl a baserats på utbildningsradions genuspaket med video och skrivet material, ”Minoriteter” – ett projekt om samerna och ”Dumpa ord” – ett material ämnat att uppmärksamma barnen på det egna språkbruket.

Arbetslag åk 7

Arbetslag åk 7 har arbetat med begreppen **självkänedom, självkänsla, respekt, empati** och **språkbruk**. I arbetet har man använt material om självbilder, diskuterat språkbruk, genomfört en kurs i feministiskt självförsvar för högstadiets flickor och kvinnlig personal och initierat en diskussion med pojkarna i samband med flickornas kurs. Diskussioner har hållits på temat respekt/empati och språkbruk på mentorstid och på tid som avsatts för social och emotionell träning (ämnet Livsviktigt).

Arbetslag åk 8

Arbetslag åk 8 fortsätter med ”Grevåkersandan” och har introducerat samtalsgrupper för pojkar och flickor, ”tjej- och killsnack”. Grupperna träffas på elevernas fritid och uppföljning sker med en enkät en gång i månaden.

Arbetslag åk 9

För att bryta det traditionella könsmönstret och ge flickorna ett större utrymme i skolvardagen har arbetslag 9 ordnat flick- och pojkgrupper i idrott, bild, kemi och teknik. Arbetslaget har också medvetet arbetat med sitt förhållningssätt så att alla behandlas lika vad gäller bemötande och talutrymme. Samtal har förts om umgängesformer, umgängeston, språkbruk och ömsesidig respekt i förhållandet mellan flickor och pojkar. Dessa samtal ska genomföras kontinuerligt under tid för ”Livsviktigt”, mentortid och inom arbetsområdet ”Sex och samlevnad” i åk 7 och 9. Frågor gällande jämställdhet i skolan tas upp vid utvecklingssamtalen. Alla erbjuds möjlighet att delta i tjej- och killgrupper för

Minst två rörelsetillfällen/motionstillfällen per vecka.

Bra skolgårdar främjar möjligheten till spontanidrott.

Skolgårdarna utformas så att de stimulerar barnen till att vistas där.

Platscheferna, i samråd med personalen, inventerar skolgårdarna/utevistelsen för förskolan varje höst med målsättningen att utveckla/förbättra aktivitetsutbudet.

Eleverna skall varje läsår få information om SANT (sex och samlevnad och droger) vid minst ett tillfälle.

Vi ska ha en tobaks- och drogfri skola.”

För att uppnå målen ska, enligt arbetsplanen, varje arbetslag utforma en handlingsplan utifrån rektorsområdets hälsoplan. Uppfyllelsen av målen i denna handlingsplan ska redovisas i kommande års kvalitetsredovisning.

Hälsolaget består av personal från förskolan till åk 9, elevrådrepresentanter, skolsköterska och husmor. Fem protokollförda träffar har hållits under läsåret 04/05.

Hammerdalsområdet har genomfört enkäter för att utröna barnens/elevernas syn på skolmat, miljö och trivsel.

Enkäten *Vad tycker du om skolmaten och miljön under skollunchen?* Visar:
att 84% av eleverna i åk 7-9 upplever miljön i matsalen som lugn och trivsamt
att 98% av eleverna i åk 1-3 tycker att den mat som serveras är god
att 80-89% av eleverna i åk 1-9 tycker att sammansättningen av maträtterna på skolmatsedeln är bra

En trivselenkät från vecka 7 visar:
att ingen kände sig ledsen när hon/han gick till förskoleklassen
att 99-100% i åk 1-6 trivs (kryssar för alternativet *Alltid* eller *För det mesta*) i områdets skolor (för åk 7-9 var motsvarande siffra 96%)
att två elever i området kände sig utsatta för mobbning (en elev i åk 4-6 och en elev i åk 7-9)
att ett barn kände sig ledsen att gå till fritids
att trivseln bland personalen på en 6-gradig skala (där siffra 1 står för *Inte alls* och 6 för *I hög grad*) visar på ett genomsnitt mellan 5 och 6.

I områdets redovisning ges även en kort beskrivning av innehållet i arbetslagens handlingsplaner:

Arbetslag åk 1-3 FLM

Uterast alla dagar,, pingisrast under vinterhalvåret, eleverna erbjuds pausrörelse, fruktstund, gemensamma temadagar, folktandvården besöker skolan och informerar om tandhälsan, frukt- och gröntinformation till åk 2 och 5.

Uppföljningen visar att handlingsplanens målsättningar uppfyllts

Arbetslag åk 4-6 FLM

Temaarbete över gränserna, folktandvården besöker skolan och informerar om tandhälsan, strävansmål: ute alla raster, enkätundersökning angående frukostvanor i samarbete mellan hem och skola, kontinuerligt arbete mot droger i klasserna genom kompissamtal, tjej- och killsnack, frukt- och gröntinformation till åk 2 och 5.

Uppföljning/redovisning 050613 visar att handlingsplanens mål följts.

Arbetslag Gåxsjö/Fyrås

Ca 75% av all idrottsundervisning förläggs utomhus, kostundervisning ("Säg mu till livet!") "smartmat", utbildningskväll för föräldrar och personal, enkät om elevernas kost-, motions- och sovvanor, fruktstund förmiddagar, "äta rätt och balanserat" har praktiserats under hk-undervisningen, närmiljön används under olika årstider för fotboll, skridskor, slalom och längdåkning.

Arbetslag åk 7-9

Speciell satsning på information om frukostens betydelse, mentor uppmärksammas om elev uteblir från skollunchen, idrottsdagar, kompisdagar, temadagar om tandhälsa, massage, hjärt-lungräddning, sömnen, frukosten och det "goda humörets" betydelse för att klara skolarbetet har diskuterats med föräldrarna, gemensam teater, "Drogkarusellen", för elever, personal och föräldrar med uppföljande samtal i hem och skola. Arbetslagen bedömer att handlingsplanens mål är uppfyllda.

Arbetet i Hammerdals rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13; Kultur – medier – internationalisering

I Hammerdalsområdet arbetsplan har målen beskrivits på följande sätt:

- Förskolan och skolan ska verka för ett aktivt skolkulturråd som samordnar olika kulturverksamheter
- Ge barn och elever möjlighet och tid till skapande verksamhet
- Barn och elever ska genom aktivt deltagande få förståelse för bygdens kulturhistoria
- Barn i förskoleverksamheten ska delta aktivt i "Förskolans dag"
- Barn och elever ska erbjudas 1 teater, 1 konstutställning och 1 konsert per läsår
- Prioritera "Mussecombo" eller liknande projekt

Dessa mål ska, enligt redovisningen, uppnås genom att:

- Skolkulturrådet köper in kulturutbud för olika åldrar utifrån den tilldelade ekonomiska ramen
- Varje arbetslag utformar en handlingsplan vars måluppfyllelse redovisas i kommande års kvalitetsredovisning.

Skolkulturrådet består av elevrådsrepresentanter och personal från förskola till åk 9. Rådet köper i samråd in teater och konsertverksamhet till de olika stadierna. Arbetslagen har, enligt redovisningen, varit mycket nöjda med kulturrådets arbete.

Arbetslag åk 1-3 FLM lämnar följande redovisning:

Konsert: Jojje Wadenius, Musse Combo

Teater: Skrotnisse, Den Röda Tråden, Kamomilla (av åk 3), Lucia (egenproduktion)

Konstutställning på Medborgarhuset vid två tillfällen

Elevernas egna utställningar

”Storsjung” i Ljushallen (åk 1 i hela skolan sjunger tillsammans)

Åk 3 har besökt Friluftsmuséet Jamtli i Östersund där de gjorde en tidsresa till år 1895

Åk 1 och 2 har gjort utflykt till Hembygdsgården

Åk 2 har besökt ett lantbruk i Görvik

Arbetslag åk 4-6

Under läsåret har alla elever fått se teater och lyssnat på konsert

Eleverna har i blandade grupper från åk 2-6 skapat skyltar, diktat, musicerat, dramatiserat, spelat i Mussecombo (blåsorkester), besökt konstutställningar

Varje år arrangeras Lucia i åk 3 och 5

Eleverna har intervjuat äldre släktingar om hur det var förr och det har resulterat i en tidning.

Åk 5 och 6 har gjort en genomgående kartläggning av företagen i området med intervjuer och färdigställt ett bildspel som finns på CD-rom.

Arbetslaget Gåxsjö/Fyrås

Eleverna har deltagit i konsert- och teaterverksamhetens föreställningar i Hammerdal. Lucia anordnas för föräldrar, syskon och övrig släkt. De deltar även i byns traditionella fester och underhåller med dans, musik och sånger. Studiebesök i Gåxsjö smedja där eleverna fått skapa under ledning av smeden Susanna Bäckström. Elevarbetena har sedan presenterats i en egen konstutställning. Ett projekt om samerna har presenterat i en utställning på bygdegården i Gåxsjö. Eleverna har också deltagit i ett musiksamarbete med kyrkans miniorer/juniorer med musikalen ”Gryningsljus”. Slutligen redovisas ett samarbete med musikskolan vid termins- och läsårsavslutning.

Arbetslag åk 7-9

Under läsåret har eleverna lyssnat på konsert med Evert Ljusberg och Anders Olsson och sett två teaterpjäser. Skola har också fått besök av en grupp från Mellanöstern och några elever som deltagit i ”Ellen-projektet” berättade om den egna skolan och vårt sätt att arbeta med demokrati och jämställdhet

Eleverna har också sett konstutställningar på Medborgarhuset. Föräldrar, elever och personal har tillsammans under en kväll sett ”Drogkarusellen”, en UTAS-teater. Åk 9 har deltagit i en temadag under rubriken ”På flykt”. Den genomfördes på friluftsmuséet Jamtli i Östersund.

Arbetslagen bedömer att handlingsplanens mål uppnåtts.

Medier

Den lokala arbetsplanens mål:

”Skolan ska förmedla studiefärdigheter och metoder som hjälper eleverna att tillägna sig, använda och reflektera över det informationsflöde och den teknik som kännetecknar dagens samhälle.”

Arbetslag åk 1-3

Arbetslaget har en handlingsplan för introduktion om datoranvändandet, användandet av Internet och massmedia. I handlingsplanen ingår också att tillsammans med eleverna reflektera över vad de sett, hört och läst via massmedia och/eller datorer.

Redovisning:

Inlärningsprogram: Läs 1 och 2, Mattefortet, Rut och Knut

Internet: Burkar, Sök fakta och bilder till temaarbeten

Massmedia: Diskutera aktuella händelser

Arbetslag 4-6

Handlingsplan:

Arbeta med eleverna för att medvetandegöra dem om medias påverkan och genomslagskraft

Använda massmedia i undervisningen

Reflektera tillsammans över information från Internet och andra källor

Granska olika former av reklam

Redovisning:

Arbetslaget har använt tidningen i undervisningen. Nutidsfrågor för att stimulera eleverna att följa med i nyhetsutbudet. Studerat olika former av reklam – kritisk granskning. Frågor till eleverna: Vem vänder sig reklamen till? Vad vill den? Är informationen på Internet och andra källor tillförlitlig?

Arbetslag Gåxsjö/Fyrås

Handlingsplan:

Arbetslaget arbetar med media genom ha nyhetsbevakning av aktuella händelser med hjälp av TV, radio, tidningar och Internet.

Redovisning:

Arbetslaget arbetar med TiS (Tidningen i Skolan), nyhetsbevakning varje dag under vissa perioder.

Tidningskunskap, faktasökning gällande nyheter på Internet, granskning av olika mediers sätt att rapportera om samma nyheter, nutidsfrågor varje vecka. Dagliga samtal om aktuella händelser som nått eleverna via medierna.

Arbetslag åk 7-9

Två temadagar om reklam och dess påverkan har genomförts. Kritisk granskning av medier samt vikten av källkritik har tagits upp i svenska och i de samhällsorienterande ämnena.

Vid redovisningar har tekniker som Power Point, Excel, filmer samt väggtidningar använts.

Datorer har använts inom skolans alla områden.

Under en fyraveckorsperiod har åk 7-9 arbetat med annonser som eleverna själva tagit med sig. Eleverna har diskuterat hur annonserna är uppbyggda för att sälja, könsaspekten m m.

Idéer om att anordna temadagar kring studieteknik, källkritik och Internetanvändning. Enligt arbetslaget i åk 8 har det inte gjorts tillräckligt inom det området under läsåret.

Arbetslagen bedömer att handlingsplanens mål bara delvis uppnåtts. Därför är källkritik och kritisk granskning framtida förbättringsområden.

Internationalisering

Mål i den lokala arbetsplanen:

- Ge barn och elever med en annan kulturell bakgrund möjlighet att berätta om sin kultur.
- Ge barn och elever möjlighet att delta i insamlingsaktioner till behövande barn
- Ge alla elever möjlighet att under högstadiet skapa internationella mail- eller brevkontakter för ökad förståelse och språkträning.

Arbetslag åk 1-3

Handlingsplan:

- Erbjudna eleverna att delta i "Aktion julklappen" vilket innebär att eleverna skickar julklappar till barn i andra länder
- Delta i och genomföra Rädda Barnens Barnrättsvecka
- Skapa möjligheter för elever med annan kulturell bakgrund eller erfarenhet att delge denna

Redovisning:

Eleverna har deltagit i "Aktion julklappen" och arbetat med Barnrättsveckan. En elev har berättat om sitt besök i Kenya. De elever som har annan kulturell bakgrund har givits möjlighet att delge andra sina erfarenheter

Arbetslag åk 4-6

Handlingsplan:

- Fortsatt deltagande i Aktion julklappen
- Delta i och genomföra Rädda Barnens Barnrättsvecka
- Ta tillvara de tillfällen som bjuds att lära om andra kulturer
- Slutföra projektet *Gränslösa klasskontakter* med Norge (gäller åk 5 och 6)

Redovisning:

Eleverna har skickat julklappar till barn i andra länder. De har också mycket engagerat arbetat tillsammans i faddergrupper. Rädda Barnens Barnrättsvecka genomfördes där eleverna lärde sig om barns rättigheter. En elev i åk 6 har berättat för klassen om samernas kultur och liv.

Klass 5 och 6 har slutfört projektet *Gränslösa klasskontakter* med sina vänner i Norge. Arbetslaget och eleverna planerade och genomförde fyra dagars besök av skolklasserna från Norge. De fick ta del av det fritidsutbud som finns att tillgå i trakten. Eleverna delgav varandra sina framtidsvisioner. Det utkämpades också en "landskamp" i flera grenar. Utvärderingen av projektet, som löpt över två år, var mycket positiv och kontakter har knutits för lång tid framöver.

Arbetslag Gåxsjö/Fyrås

Redovisning:

Huvuddelen av det internationella arbetet har kommit in under arbetet med "Tidningen i Skolan". Eleverna i områdena har deltagit i och genomfört Rädda Barnens *Barnrättsvecka*. Arbetslaget har introducerat "Aktion Julklappen" för barnen/eleverna från förskoleklass till och med åk 6. Under året har också flera globala händelser uppmärksammats och diskuterats.

Arbetslag 7-9

Redovisning:

I ämnet Engelska har alla getts möjlighet att komma i kontakt med elever i andra länder via brev eller mail.

Vid besöket från Mellanöstern, Jemen, Libanon, Israel m fl länder knöts kontakter för fortsatt utbyte. Främlingsfientlighet och rasism har diskuterats under SO-lektioner och i rollspelet "På flykt".

En missionär har besökt varje klass på högstadiet och delgett eleverna sina erfarenheter.

Allmän bedömning av arbetet i ämnet *internationalisering*: Arbetslagen bedömer att handlingsplanens mål delvis uppnåtts.

Hedenvinds rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Hedenvinds rektorsområde är beläget i kommunens centralort Strömsund och omfattar verksamhet från förskoleklass till år 6: Hedenvindskolan åk 1-6, Myran förskoleklass och fritids, Gryningen fritids, Västringen 2 avd förskola, Lindbergsbacken 2 avd förskola, Sörgård allergiförskola, Hedenhös fritids och resurscentra för barn/elever i åldrarna upp till 13 år. Antalet elever i området uppgår under redovisningsåret till 249 varav 33 går i förskolorna *Västringen* och *Lindbergsbacken*, 92 i år 1-3 och 123 i år 4-6 i *Hedenvindskolan*.

Området har en arbetsorganisation med en områdeschef/rektor, studieledare och fem personal med platschefsfunktioner. Ca 57 personer har varit anställda.

Områdesprofil

Språkutveckling av tal, skrift, kroppsspråk, lyssnande och språkförståelse är områdets profilering och en röd tråd i verksamheten. Skolan menar att språket utvecklar tanken och därmed lärandet.

Uttrycket "Sätt Hedenvind i rörelse" står för områdets ambition att ge barnen/eleverna och vuxna bestående intresse för och goda erfarenheter av fysisk aktivitet och välbefinnande. Kraven för genomförandet av "Hedenvind i rörelse" är att aktiviteten ska genomföras av alla – minst 20 minuter per dag.. Det handlar om enkla motionsformer.

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

I den lokala arbetsplanen beskrivs målen på följande sätt: "Skolan är mötesplats för alla barn/elever. Alla möten i förskola, förskoleklass, fritidshem och skola ska kännetecknas av att alla barn/elever och vuxna har insikt om alla olikas lika värde och visar detta. Varje barn är unikt, varje elev är unik och de ska ses som en individer.

Målen uppnås, enligt områdets redovisning, genom att en konkret handlingsplan utformas och dess efterföljelse utvärderas - en utvärdering som sedan utgör underlag för kommande års kvalitetsredovisning.

Arbetsplatsens handlingsplaner

- Kompetensutveckla personal genom litteraturstudier och kontakter med Britt Eriksson och genuspedagogen Susanne Hjortzberg
- Fortsätta att träna barn/elever att visa varandra respekt, hänsyn och omtanke genom att ta till vara vardagssituationer.
- Arbeta med schemalagda samtal i större och mindre grupper ("tjej- och killsnack")
- Arbeta med Lions Quest och Kimbers "Livsviktigt" i alla klasser
- Iaktta lekens utveckling hos pojkar respektive flickor vid genomförande av samma aktivitet
- Genomföra minst två olika aktiviteter i homogen grupp i förskolan
- Möta eleven på den utvecklingsnivå den befinner sig

Resultat och måluppfyllelse

Eleverna tycker att kompisamtal är bra. De får komma till tals och konflikter kan lösas. De får genom samtal lära sig sätta ord på vad de känner.

Eleverna får en ökad förståelse för varandra.

Vissa arbetslag har haft samarbete med Susanne Hjortzberg och Britt Eriksson – dock inte alla. Personalen har kommit olika långt i jämställdhetsarbetet.

Vissa arbetslag i skolan har i många år arbetat med Lions Quest och Kimbers Livsviktigt. De arbetar också med seriesamtal och sociala berättelser när det behövs för att få insikt i beteenden.

Förskolan har, genom sitt portfolioarbete och insamlande av material, fått insikt om att de *ser* barnen mer eller mindre.

Målet är delvis uppnått

Åtgärder vid utvecklingsarbetet

- kompetensutveckla personal genom litteraturstudier, gemensamma föreläsningar av specialister, kontakter med Britt Eriksson och Susanne Hjortzberg samt utbildning av skol- och förskoleklasspersonal i Lions Quest-material
- Fortsätta att träna barn/elever i att visa varandra respekt, hänsyn och omtanke genom att ta tillvara vardagssituationer. Detta är ett arbete som är ständigt pågående där arbetslagen kan delge och stötta varandra för att finna nya vägar att utveckla arbetet.
- Hålla diskussionen levande och reflektera över egna värderingar, fördomar etc. och hur dessa påverkar vårt dagliga arbete i klassrummet.
- Arbeta med schemalagda samtal i större och mindre grupper. Diskutera "tjej- och killsnack"
- Arbeta med Lions Quest och Kimbers "Livsviktigt" i alla klasser
- Observera lekens utveckling hos pojkar respektive flickor vid genomförande av samma aktivitet
- Observera och diskutera hur vi tilltalar varandra i olika situationer. Vad kallar vi varandra? Hur vill vi bli tilltalade?

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Utifrån Barn- och utbildningsplanens skrivningar angående hälsoarbetet ute i skolorna har Hedenvindsområdet satt upp konkreta mål för den praktiska tillämpningen.

- Hälsolaget skall träffas inom de första veckorna av varje skolår och utarbeta förslag till undervisningsteman utifrån aktuella frågor.
- Minst 20 minuters fysisk aktivitet per dag.
- Skolgård, fritids- och förskolegårdar skall främja och inspirera till spontan lek och idrott
- Platscheferna i samråd med personalen inventerar gårdarna för att utveckla/förbättra aktivitetsutbudet
- Temadag för kost,, droger, sömn och motion varje år. Föräldrar får information på föräldramöten
- Matråd i Strömsunds kommun
- Förskolan försöker vara ute varje dag
- Promenad en gång i veckan
- Rörelselek eller pausgymnastik varje dag
- Personalen berömmar, uppmuntrar och talar om för barnen att de duger som de är, på olika sätt
- Barnen får grönsaker och näringsrik mat varje dag. De uppmuntras att smaka på all mat
- Alla barn i förskolan har bad och gymnastik varje vecka

Hur når vi målen?

Området upprättar en hälsoplan. Varje arbetslag utformar utifrån hälsoplanen en handlingsplan, vars måluppfyllelse redovisas i kommande kvalitetsredovisningar.

Allmänna kommentarer

Hälsolag finns inte inrättade – däremot har Hedenvindskolan under hösten tagit initiativ till matråd i Strömsund.

Fysisk aktivitet för alla barn och elever har genomförts fullt ut

Skolgård och tomtmarken hörande till förskolorna och fritids är inte tillfredsställande i dag

När det gäller förskolan har alla i hög utsträckning varit ute i gruppverksamheterna 5-årsgruppen har genomfört ”Tilda med Is och Sol”

Arbetet i Hedenvinds rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13: Kultur – medier - internationalisering

Kultur - redovisning

Mål i den lokala arbetsplanen

- Förskolans målsättning är att ge barnen olika upplevelser i form av musik och drama och också kunskap om sitt ursprung
- Barn och elever ska erbjudas teater, konserter och konstutställningar
- Barn i förskoleverksamheten ska aktivt delta i ”förskolans dag”
- Ge barn och elever möjlighet och tid till skapande verksamhet

Hur når vi målen?

Kulturråd bildas i området. Rådet tilldelas en budgetram vilken de förfogar över för att se till att de olika gruppernas behov tillgodoses

Måluppfyllelse

Under läsåret har teater givits till de olika åldersgrupperna. Elever och äldre barn i förskolan har även givits tillfällen att besöka de konstutställningar som visats i Strömsundsområdet.

Medier – redovisning

Mål i den lokala skolplanen

- Barn/elever kan analysera, värdera och kritiskt granska massmediala budskap
- Barn/elever stimuleras till att använda och utveckla sin kreativitet med hjälp av modern medie/datateknik

Hur uppnår vi målen?

Varje arbetslag utformar en handlingsplan

Måluppfyllelse

Eleverna i åk 4 och 5 får datorundervisning för att kunna hantera olika program, Internet och kommunikation. I den undervisningen ingår kritisk granskning och hantering av information

Nyhetsbevakning i viss utsträckning i alla årskurser.

Internationalisering

Mål i den lokala arbetsplanen

- Ge barn och elever med annan kulturell bakgrund möjlighet att berätta om sin kultur
- Ge barn och elever möjlighet att delta i insamlingsaktioner till behövande barn

- Försök få kontakter med jämnåriga i andra länder exempelvis genom fadderverksamhet

Hur når vi målen?

Varje arbetslag utformar en handlingsplan vars måluppfyllelse redovisas i kommande kvalitetsredovisningar

Måluppfyllelse

Förskolan läser böcker om andra länder. Barn från andra kulturer ges möjlighet att berätta om och visa föremål från sina ursprungsmiljöer

Skolan deltar i FN-veckan. Barnrättsvecka följs upp. Skolan har fadderbarn i Sydamerika.

Hotings rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

I Hotings rektorsområde ingår fem arbetslag fördelade på tre arbetsställen: i Hoting finns *Rödluvan*, som är en ren förskola med två avdelningar, *Centralskolan* som har förskoleklass, fritidshem och årskurserna 1-9. Det tredje arbetslaget arbetar i Kyrktåsjö skola, som är belägen ca 2 mil från Hoting och har integrerad verksamhet med förskola, fritidshem, förskoleklass och årskurserna 1-6.

Antalet elever var under läsåret 221 och i förskolan fanns under samma period 48 barn. I personalgruppen ingår 50 personer: rektor, platschefer, skoladministratörer, lärare, förskollärare, specialpedagoger, talpedagoger, barnskötare, skolsköterska och elevassistenter. Hela personalgruppen träffas en gång i månaden för utbyte av erfarenheter, information om deltagande i fortbildningar och pedagogiska diskussioner.

Skolornas utemiljöer beskrivs som torftiga- något som, enligt redovisningen, kompenseras genom vistelse i omgivande natur.

Under redovisningsåret lades Norråkers skola ner. Eleverna från området går i dag i skolorna i Kyrktåsjö och Hoting. Barnomsorgen i Norråker ordnas i dag med hjälp av dagmammor. Kyrktåsjö skola utmärkte sig under redovisningsåret genom att vinna Teknikföretagens pris på 200 000 kronor.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

Hotings rektorsområde har under redovisningsåret satsat resurser på kompetensutveckling av all personal i jämställdhetsproblematiken. Målet med denna utbildning är att möjliggöra en utveckling av förmågan hos den enskilde att se det egna förhållningssättet till dessa frågor. Detta ska sedan resultera i en plan för arbetet med eleverna.

Arbetet med att engagera rektorsområdets arbetslag i framtagandet av en gemensam jämställdhetsplan har letts av en ”jämställdhetsgrupp”. Arbetslagens träffar har under redovisningsåret präglats kompetensutveckling och jämställdhetsdiskussioner. Personalen har

läst Kajsa Svaleryds bok "Genuspedagogik". Höstterminen inleddes med en föreläsning av Ingemar Genz. Vidare har Dan Humble och Doris Marydotter engagerats som föreläsare.

Förskolan Rödluvan

Målet för jämställdhetsarbetet vid förskolan Rödluvan är att alla visar respekt för varandra och andra, att se andras åsikter som lika mycket värda som de egna, att våga framföra sin åsikt och att använda ett vårdat språk. Resultatet av arbetet med att nå dessa mål har blivit en större medvetenhet om vikten av att vänta på sin tur och att lära sig lyssna på andra.

F-3, fritids

Även här har, enligt redovisningen, arbetet inriktats på att alla ska få göra sin röst hörd i samlingar och stormöten. Vid alla aktiviteter ges alla lika möjligheter att delta. Material som inhandlas har som mål att utveckla kunskaper och färdigheter hos användaren oavsett kön. Under redovisningsperioden har även skolbio, berättande och läsning av litteratur använts som underlag för samtal om varför vi har så olika syn på vad tjejer och killar kan och vill.

En attitydundersökning inom gruppen ger vid handen att barnen/eleverna, i likhet med personalen, mer ser *individuella* skillnader i intressen och fallenhet än *könsbundna*.

4-6

Arbetslaget hade planerat att schemalägga 80 minuter per vecka för jämställdhetsarbete med eleverna. Tvärgrupperna med åk 4 och åk 6 fungerade dock inte. Behovet av konfliktlösning och allmänt värdegrundsarbete blev därför akut i klasserna och prioriterades.

7-9

Åk 9 har haft "tjej- och killsnack" på schemat samt arbetat med ett material som heter "Bygga värdegrund". Flickorna i 9:an har arbetat med reklamanalys där man tittat på hur kvinnor framställs i t ex reklambilder. Pojkarna i åk 7 har arbetat med övningar ur material som heter "Riskens finns" och "Fair play" där fokus legat på könsroller och språkbruk. Enligt enkätsvar är eleverna positiva till att arbeta mer med frågor som rör jämställdhet.

Kyrktåsjö förskola och fritids

Under höstterminen uppmärksammade personalen det faktum att det nästan alltid är mammorna som kommer till utvecklingssamtalen. Därför inbjöds speciellt papporna att komma. Detta mottogs positivt. Skolan har också gjort ett fotocollage som tävlingsbidrag till tidningen ÖP:s (Östersundspostens) tävling "Jämställdhetspriset 2005", där verksamheten med *Kyrktåsjömodellen* tydliggjordes.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11: Hälsoarbete

Hotings ro har tagit fram en hälsoplan men har ännu inte skapat något hälsolag. Det senare kompenseras, enligt redovisningen, av att man som ett relativt litet rektorsområde har fördelen av att kunna arbeta med nära kontakter med föräldrar, idrottsförening och sjuk-

vården. Området har ofta återkommande uteaktiviteter, t ex skidutflykter, fjällvandring, bärplockning, fiske, paddling etc.

Måluppfyllelse

Rödluan anser att målen till stor del är uppfyllda. Barnen tvättar alltid händerna före måltiderna utan uppmaning av personalen och smakar på all mat som serveras. De deltar gärna i promenader, utevistelser - gärna i skog och mark.

F-3, fritids

Vid höstens första föräldramöte deltog både skolläkaren och skolsköterskan. De betonade vikten av rörelse och sunda matvanor. Skola och föräldrar kom överens om att eleverna kan *promenera* mellan skolan och olika fritidsaktiviteter. Enligt redovisningen har dock många föräldrar svårt att hålla den överenskommelsen.

Skolan har daglig ”klassrumsmotorik”, mycket utevistelse och längre promenader de dagar det inte är bad eller idrott på schemat. En förbättring av utemiljön har åstadkommit i samverkan med föräldrarna. Förskoleklassen har valt att äta i fritidshemmets lokaler där man kan sitta i små grupper så att alla i lugn och ro får den hjälp de behöver. Skolmaten i Hoting bedöms som ”fantastiskt fin” och ett stort salladsbord serveras varje dag. Dock önskar eleverna en återgång till ”karottsystemet” – främst för att slippa de orosmoment som kan uppstå vid nuvarande kösystem.

Åk 4-6

Målet är att hjälpa eleverna till goda och sunda levnadsvanor. Schemalaggnings av 30 minuters rörelse varje dag har upplevts som mycket positivt av eleverna. Frukostens sammansättning har stått i fokus under hemkunskapslektionerna. Alla måste sitta kvar en viss tid vid matborden under lunchen för att alla ska få mat.

I samband med föräldramöten har skolhälsovården medverkat och bl a informerat om faran av överkonsumtion av socker. Skolsköterskan har hjälpt till vid hälsoarbetet. Idrottsevenemang har genomförts tillsammans med närliggande skolor. Varje vecka genomförs ”kompissamtal”.

Åk 7-9

Här har utökad tid för idrott och hälsa schemalagts som skolans val. Två friskvårdsdagar för alla elever genomfördes i september. Under de dagarna fick eleverna prova på olika aktiviteter samt lyssna till en föreläsning om hälsa. En utvärdering visade att det uppskattades av eleverna. För skolans diabetiker, allergiker, invandrare m fl görs en anpassning av schemat. Ett biologi/hemkunskapsstema om matspjälkningen och kostcirkeln har genomförts. En temadag för åk 9 har anordnats i samverkan med räddningstjänsten. Där ingick första hjälpen med hjärt-lungräddning. Eleverna såg denna utbildning som viktig och lärorik. Arbetslaget 7-9 anser inte att utemiljön stimulerar till uteaktiviteter.

Kyrktåsjö

Kyrktåsjö har kompissamtal varje vecka och stormöten där man diskuterar skolans arbetsmiljö och hur man är en god kamrat. I det återkommande arbetet med konflikt-hantering har skolan haft stort stöd av föräldragruppen. Trots detta uppstår, enligt redovisningen, konflikter. Detta har medfört att skolan kommer att fortsätta med arbetet. Barnens schemalagda ”extra rörelse” 30 minuter per dag har ofta inte upplevts positivt av barnen och personal. Skolan uppger i redovisningen att man därför måste hitta

nya former för detta inslag. De pedagogiska måltiderna utgör en utgångspunkt för samtal om goda vanor. Även skolsköterskan har bidragit med samtal om goda vanor gällande sömn, kost, motion och hygien.

Arbetet i Hotings rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13: Kultur – medier – internationalisering

Rödluvan

Rödluvan har arbetat med bild och form med olika tekniker - sång och musik är ständiga inslag i den dagliga verksamheten. Personalen ser, enligt redovisningen, att barnen har behov av mer träning vad gäller drama. Kontinuerliga biblioteksbesök görs och barnen har god tillgång till böcker. Det ges möjligheter till datoranvändning i Rödluvans verksamhet. Genom invandrabarnen från Irak har verksamheten också fått goda inblickar i främmande kulturer. Innan de kom läste man om seder, religion i Irak och försökte ge svar på barnens frågor. Nu blev det dock dålig kontinuitet i de irakiska barnens vistelse och stora språk-svårigheter bidrog till att det som planerats inte gick att genomföra.

F-3, fritids

Målsättningen har varit att arbeta med temat ”Skogen och skogsbruket förr och nu”, dansen i skolan, årets högtider, olika kulturer, skolbio, att få eleverna att reagera över mediernas sätt att arbeta, att eleverna ska kunna hitta skolans hemsida på nätet samt att vara uppdaterade med dess innehåll.

Syftet med temat *skogen* var att beskriva en del av skogens kretslopp från frö till planta. Besök har gjorts på förnygringsytor där barnen bl a. fått stifta bekantskap med olika skogsmaskiner, åldersbestämma träd, plantsättning, besöka timmerterminal, sågverk, tillverka egen pappersmassa m m. Som avslutning på temat gjordes ett studiebesök vid skogsmuséet i Lycksele.

I materialet ”Dansen i skolan” har ingått ringdanser men barnen har också fått träna foxtrot. Förutom att arbeta med detta material har barnen haft egna framträdanden varje fredag med bl a dans. Avslutning på temat var dans till levande orkester tillsammans med åk 4-6.

F-3, fritids har även praktiskt arbetat med vårt kulturarv gällande högtider – men också de egna skoltraditionerna.

Via barnen från Polen och Irak och deras föräldrar har barnen fått höra berättelser från deras respektive länder. Ungdomar från Sierra Leone som bor i närbelägna Dorotea har också kommit på besök.

Skolbioutbudet har bestått i filmerna *Kogänget*, *Kalla mig Aksel*, *Tur och retur* samt *Bäst i Sverige*

Utvecklingsbehov

Förbättring av elevernas utvärderingsmöjligheter genom att erbjuda fler och oftare förekommande utvärderingsfrågor. En förbättrad utvärderingsmetod leder till att eleverna blir mer medvetna om sitt lärande.

4-6

4-6:an har, tillsammans med F-3:an spelat in en cd i samarbete med ”Hitverkstan” i Hoting. Skolskogsarbetet fortsätter och har under redovisningsåret samarbetat med Hembygdsgården. Som skolbio har 4-6:an sett ”Hipp-hipp-hora”, ”Bäst i Sverige”, ”Populärmusik från Vittula”, ”Kogänget” och ”Kalla mig Aksel”. En teatergrupp från Vilhelmina har spelat ”Prins Sorgfri”. I samarbete med Folkets Hus har anordnats dans

med levande musik, ”Black Jack”, för åk F-6. Gymnasieskolans BU-program anordnade ”Småstjärnorna”, där ett stort antal elever deltog. Per-Ragnar Åhrén besökte skolan och berättade om samerna. 4-6 använder dagstidningen kontinuerligt. 4-6:an framhåller i sin redovisning att stor vikt läggs vid att värna om traditioner som luciafirande, julpyssel, bärplockning, mat från hembygden, paddling samt jul- och skolavslutningar.

7-9

7-9:an har under redovisningsperioden haft besök av Elin Klementsson som berättade om samerna. Trubadurerna Evert Ljusberg och Andres Karlsson gästade skolan och sjöng visor av Cornelis. Eleverna har sett teaterföreställningarna ”Spela vuxen” och ”Prins Sorgfri”. Åk 9 gjorde en teaterresa till Östersund där de såg en humoristisk sammanfattning av världslitteraturen.

Skolföreställningarna ”Hipp-hipp-hora” och ”Armbryterskan från Ensamheten” har bearbetats. I samband med ”Förintelsens dag” såg åk 7 filmen ”Ön i Fågelgatan”. Åk 8 och 9 såg ”Livet är underbart”. Flickorna i åk 9 gjorde på eget initiativ en reklamanalys ur jämställdhetsperspektiv. Resultatet presenterades i form av en utställning som uppmärksammades i lokalpressen. Under rubriken ”Internationalisering” har inget gjorts utöver det som normalt ingår i ämnena SO, Svenska och Främmande språk.

Kyrktåsjö

Genom de projekt, som Kyrktåsjö skola driver, har eleverna brevkamrater i Swindon, England och Bilbao, Spanien. Dagböcker skickas mellan dessa länder där eleverna kan se skillnader och likheter i skolarbetet och i vardagen. Skolan har tillverkat en DVD plus instruktionsbok med sångtexter och regler för gamla och nya sång- och danslekar. Kyrktåsjöeleverna har fått motsvarande från England och Spanien. Text- och bildutställningar om jordbruk, skog och viktiga närmiljöer har skickats mellan länderna. Barnen har genom brevkommunikation och fysiska besök fått ett stort intresse för språk: spanska, engelska och franska. Kyrktåsjö skola skriver dock att man ser en brist i att inte ännu mera tid avsatts för fördjupning i det material som man får från Swindon och Bilbao. Barnen i förskolan har en älg, ”Moose, som åker till Primary School i Swindon. Där berättas om barnens vardagshändelser. De yngre barnen var också med på inspelningen av den DVD som nämns här ovan.

Kyrktåsjö skola har också haft en temadag då Ingvar Åhrén berättade om samerna. Vid konserter i kyrkan och i musikalen ”Dunderklumpen” har barnen fått prova på att stå på scenen.

Barnen har sett skolbio men också själva producerat animerad film, tecknade serier och sagoböcker. Musikanterna ”Duo Gelland” har besökt skolan. Vidare har Kyrktåsjö skola, enligt inlämnad redovisning, analyserat bra och dålig reklam i tidningar och TV, tittat på reklam med ”genusglasögon”, lärt sig hantera digitalkamera, digital video och vanlig videokamera, vunnit pengar i en tävling anordnad av Teknikföretagen och använt dem till flera besök på museer samt till resor.

Vattudalsskolans rektorsområde

Områdesbeskrivning, verksamhetens förutsättningar

Vattudalsskolan är en högstadieskola belägen i kommunens centralort Strömsund. Antalet elever var under redovisningsperioden 299, organiserade i 14 grupper enligt följande indelning: år 7 (5 grupper), år 8 (5 grupper) och år 9 (4 grupper).

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 8: Jämställdhet

Vattudalsskolan arbetar med både pojk- och flickgrupper. I dessa grupperingar diskuteras värderingar kring jämställdhet. Även inom ramen för undervisningen i hemkunskap, kemi, fysik och biologi har arbetet skett i rena flickgrupper och rena pojkgrupper. Arbetet med att bryta de traditionella könsmönstren har dessutom naturligen ingått i ämnet sex och samlevnad. Inom ramen för undervisningstiden arbetar eleverna vid Vattudalsskolan med livskunskap. Även här har det skapats ett forum för diskussioner kring jämställdhet.

Vidare har följande aktiviteter genomförts:

- Föreläsning för personalen av genuspedagog Susanne Hjortzberg
- Studiecirkel för personalen. Arbeta med boken *Genusmaskineriet* och tillhörande filmer. Arbetslagen har arbetat med bl a värderingsövningar och studier av hur jämställdhet framställts i media över tid.
- Skolbio med inriktning jämställdhet. Filmen har visats och efterbearbetats i varje klass.
- Arbetsmaterial om jämställdhet har sammanställts och presenterats.
- Jämos handbok mot könsmobbing i skolan har införskaffats och utdelats till alla arbetslag.
- Personal har deltagit i en föreläsning av Kajsa Svaleryd i Östersund.
- Personal har gått en kurs i ”Identitet, samlevnad och sexualitet”.
- Skolan har arbetat med ett filmprojekt, ”dokusåpa”, som har ett jämställdhetsperspektiv

Utvärdering

Personalen har utvärderat sitt arbete med jämställdhet och anser sig nu vara mer medveten än tidigare om hur man ska agera i jämställdhetsfrågor.

Vattudalsskolan har även genomfört en undersökning bland eleverna utifrån följande frågeställningar:

- 1) Får killar och tjejer lika mycket uppmärksamhet av läraren?
- 2) Går läraren till den som räckte upp handen först?
- 3) Är det rättvis fördelning av grupper på skolan mellan killar och tjejer?
- 4) Känner Du dig orättvist behandlad i form av negativ kritik?
- 5) Tycker du att det är bra att det är en uppdelning i kill- och tjejgrupper i vissa ämnen?
- 6) Känner Du dig tvingad att välja slöjdart efter kön?
- 7) Skulle Du vilja ha idrottstimmarna uppdelade efter kön under vissa timmar?

På fråga 1 svarade 40% av flickorna ja, 31% nej och 29% vet ej
56% av pojkarna ja, 25% nej och 19% vet ej

På fråga 2..... 26% av flickorna ja, 40% nej och 34% vet ej
22% av pojkarna ja, 53% nej och 25% vet ej

På fråga 3 35% av flickorna ja 8% nej och 57% vet ej
47% av pojkarna ja 30% nej och 23% vet ej

På fråga 4 3% av flickorna ja 72% nej och 25% vet ej
8% av pojkarna ja 84% nej och 8% vet ej

På fråga 5 88% av flickorna ja 6% nej och 6% vet ej
67% av pojkarna ja 27% nej och 6% vet ej

På fråga 6 0% av flickorna ja 94% nej och 6% vet ej
8% av pojkarna ja 78% nej och 14% vet ej

På fråga 7 50% av flickorna ja 35% nej och 15% vet ej
38% av pojkarna ja 47% nej och 15% vet ej

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 11 – Hälsoarbete

Vattudalsskolan skriver i sin redovisning att skolans personal arbetar aktivt för att arbetsmiljön ska vara lugn och trivsamt. Varje vecka har skolan "klassråd" där arbetsmiljön ofta diskuteras. Skolan har livskunskap med eleverna. Där behandlas frågor kring hur vi ska förhålla oss till varandra, kamratskap, rättvisa m.m.

Elevrådet sammanträder var 14:e dag. I detta forum diskuteras arbetsmiljön. Skolan har också en dialog med kostavdelningen. Husmor har varit delaktig i elevrådsmöten där diskussionerna gällt miljön i matsalen samt hur maten uppfattas av eleverna. Samma frågeställningar har tagits upp i föräldrarådet där husmor varit och informerat. Vattudalsskolan har föräldraråd varannan månad. Ett matråd med representanter från skolpersonal, föräldrar, elever och kostavdelning har tillsatts.

Vattudalsskolan har också utbildat personal till att leda och genomföra kamratstödande verksamhet i skolan. I varje klass finns en representant som fått utbildning. Dessa representanter träffar 4 personer från personalen var 14:e dag och genomlyser arbetsmiljö, kamratskap, eventuella trakasserier m.m.

Skolan har ett elevvårdsteam bestående av rektor, kurator, SYV, skolsköterska, fritidsledare och en specialpedagog. Elevvårdsteamet sammanträder varje vecka. En gång per månad deltar skolpsykologen. Elevvårdsteamet behandlar frågor som till stor del handlar om hälsoarbete och elevhälsa. Skolan samarbetar med IFO, BUP och primärvården i de elevvårdande där detta krävs.

Arbetet i Vattudalsskolans rektorsområde utifrån Barn- och utbildningsplanens avsnitt 13 – Kultur – medier – internationalisering

Vattudalsskolan bedriver en aktiv skolbioveksamhet där personal och elever tillsammans väljer "kvalitetsfilmer" som skall ge eleverna speciella upplevelser som inte hör till vardagen. Internationalisering har ibland varit temat för film som sedan diskuterats i klasserna. I ämnet samhällskunskap arbetar man aktivt med frågeställningar kring kulturell mångfald. Skolan har haft temadagar i samarbete med kommunens mångfaldsprojekt. Eleverna har fått ta del av andra kulturers mat, klädsel och livsvillkor. Ämnet behandlas också i livskunskapen. Skolan har haft utbyte med elever från andra länder. Efter kontakter via Internet har eleverna besökt varandra.

Vattudalsskolan har byggt upp "framtidens klassrum" i tre av skolans klassrum. Här arbetar eleverna med modern IT-teknik kombinerad med traditionell pedagogik. Eleverna har möjlighet att själva arbeta med foto och rörlig bild. Skolan har också drivit ett projekt med en skoltidning. Skolans elever gör också filmer på olika teman som ingår i kursplanerna.

Vattudalsskolan har minst ett kulturevenemang per år där eleverna får ta del av kultur i olika former – t ex teater eller musik.

Skolan samarbetar också med Hjalmar Strömerskolan och besöker varje år Estetiska programmets musikalföreställning.

Varje år arrangerar Vattudalsskolan en melodifestival som bygger på ett samarbete mellan ämnena Svenska och Musik. Skolan arrangerar också Mr Vattudalen som ett kulturinslag. Slutligen redovisar skolan ett samarbete med de musikpedagoger (paret Gelland) som Strömsunds kommun anställt.

Hjalmar Strömerskolan

Hjalmar Strömerskolan, belägen i kommunens centralort Strömsund, är kommunens gymnasieskola. Under läsåret 2004/2005 har skolan genomfört ungdomsutbildning på 13 nationella program och det individuella programmet. Här inryms även ett skyttegymnasium. Under Hjalmar Strömerskolan ligger dessutom vuxenutbildning på gymnasial och grundläggande nivå, SFI – Svenska för invandrare samt KY – Kvalificerad yrkesutbildning.

1 Ungdomsutbildningen

Elevantal för de olika programmen

Program	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Summa
BF	10	9	7	26
BP	17	14	9	40
EC	1	3	10	14
ES	18	16	13	47
FP	12	10	6	28
HP	8	0	5	13
HR	18	15	8	41
IP	9	9	6	24
MP	17	14	9	40
NV	23	19	16	58
OP	6	12	8	26
SP	18	28	32	78
TE	19	25	16	60
LIA-elever	0	5	2	7
IV	9			9
Summa	185	179	147	511

Hjalmar Strömerskolans målsättning är fortsättningsvis att obehöriga elever ska erbjudas en PRIV-plats så att studiegången består av en kombination av karaktärsämnen, kärnämnen och särskilda studier för att uppnå behörighet. Antalet obehöriga elever har under de senaste åren ökat och därmed också det totala behovet av särskilt stöd. Skolan framhåller i sin redovisning att den fortsätter arbetet med utvecklingen av formerna för det särskilda stödet både för behöriga och obehöriga elever.

1.2 Skyttegymnasiet

2005 blev ett mycket framgångsrikt år för Sportskyttegymnasiet i Strömsund. Vid årets första internationella tävling, Swedish Cup med deltagande av 350 skyttar från norra Europa, Japan och USA var Skyttegymnasiets dominans total. Vid tävlingarna var Skyttegymnasiet representerat av nuvarande och tidigare elever i alla de åtta klasserna. I damernas luftgevär och damjuniorernas luftpistol gick alla de tre guldmedaljerna till elever vid Skyttegymnasiet. Dessutom erövrade damerna silver och bronsmedaljer.

Vid samma tävling erövrade Skyttegymnasiets herrjuniorer åtta av nio medaljer – tre guld, två silver och tre brons. Totalt erövrade Skyttegymnasiet 29 av 72 medaljer.

Skyttegymnasiets elever deltog vidare med framgång vid tävlingar i München, EM i Tallin, JSM i Göteborg, JSM på Öckerö, Juniortävlingar i Oldenburg, EM i Belgrad och JSM i Halmstad.

1.3 Betyg

Läsåret 2004/2005

Läsåret 2004/2005 slutförde 147 elever sina studier på Hjalmar Strömerskolan. 93% av eleverna lämnade skolan med slutbetyg (fullständigt, utökat eller reducerat).

Betyg för elever som gick ut årskurs 3 i juni 2005

Klass	IG	G	VG	MVG	Summa
BF	8	98	80	11	197
BP	1	152	78	4	235
EC	53	220	68	7	348
ES	33	180	112	97	422
FP	22	138	20	1	181
HP	18	80	60	28	186
HR	9	129	85	28	251
IP	13	87	121	11	232
MP	27	74	87	44	232
NV	1	48	197	226	472
OP	7	141	41	9	198
SPFG	11	104	165	77	357
SPS	16	140	256	189	601
TE	2	135	218	121	476
	221	1726	1588	853	4388
	5%	39%	36%	19%	

Genomsnittligt betygspoäng för avgångselever på Hjalmar Strömerskolan 2004/2005 är 13,7

Hjalmar Strömerskolans betygsstatistik **för alla elever i skolan** läsåret 2004/2005 visar följande betygsfördelning och medelpoäng för kärnämnescurserna och kursen projektarbete.

Kurs	Betyg		Betyg		Betyg		Betyg		Medelpoäng per kurs
	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	
Engelska A	30	7,9	128	33,6	177	46,5	46	12,1	12,7
Estetisk verksamhet	19	3,8	221	44,2	201	40,2	59	11,8	12,8
Idrott och hälsa A	37	12,2	115	38,0	79	26,1	72	23,8	12,5
Matematik A	89	19,3	196	42,5	114	24,7	62	13,4	10,7
Naturkunskap	15	4,3	143	41,0	136	39,0	55	15,8	13,1
Religion A	18	7,3	96	38,7	82	33,1	52	21,0	13,0
Samhällskunskap A	14	6,3	99	44,6	70	31,5	39	17,6	12,7
Svenska A	61	13,3	196	42,8	168	36,7	33	7,2	11,2
Svenska B	25	12,3	70	34,5	70	34,5	38	18,7	12,4
Projektarbete	11	8,0	37	26,8	54	39,1	36	26,1	13,8

Under läsåret har Hjalmar Strömerskolan ägnat två stadiövergripande kompetensutvecklingsdagar åt betyg och bedömning. Utvärderingen av dagarna visar att de skapat större förståelse för övergången grundskola – gymnasieskola och för behovet av samtal om betyg och bedömning. Deltagarna var också överens om att mera tid behöver avsättas för dessa samtal.

2. Vuxenutbildningen

2.1 Gymnasial och grundläggande nivå

Vuxenutbildningen har omfattande grundläggande vuxenutbildning: Svenska för invandrare, gymnasial vuxenutbildning och uppdragsutbildning.

Antalet elever vårterminen 2005:

Utbildning	Antal elever
Grundläggande vuxenutbildning	8
Omvårdnadsutbildning	31
Distansutbildningar av olika slag	126
SFI och SAS	40
Kvällskurs i matlagning	11
Bildutbildning	6

2.2 SFI – Svenska för invandrare

Vid Hjalmar Strömerskolan har antalet SFI-elever ökat under läsåret. Skolan genomförde SFI- och SAS-utbildning på 8 olika nivåer. Uppdraget har till följd av en överenskommelse mellan Arbetsmarknadsstyrelsen, Integrationsverket, Migrationsverket, Svenska Kommunförbundet, Myndigheten för Skolutveckling och Skolverket om utveckling av introduktionen för flyktingar och andra invandrare utvidgats till att, förutom undervisning i svenska och samhällsorientering även omfatta organisation och genomförande av arbets- och språkpraktik, planering av individens långsiktiga utbildningsbehov riktat mot ett fram-tida arbete, upprättande av utbildningsplan samt validering av kunskaper kopplade till sfi-kursen alternativt kunskaper på grundläggande eller gymnasial nivå. Det vidgade uppdraget resulterar i kravet på utökade personella resurser, både när det gäller lärare och administrativ personal, för att skolan ska kunna leva upp till uppdraget.

2.3 Kvalificerad yrkesutbildning

Hjalmar Strömerskolans KY-utbildning, Vildmarksturism, genomförde i januari 2005 den andra intagningen omfattande 19 deltagare.

Under våren 2005 genomförde KY-myndigheten en inspektion av utbildningen. Vid den muntliga rapporteringen direkt efter besöket framgick att utbildningen i stort är bra och att den i allt väsentligt uppfyller den lag, förordning och utbildningsplan som styr utbildningen. (Den skriftliga återföringsrapporten från KY-myndigheten har, i skrivande stund, ännu inte delgivits skolan.)

LIA (Lärande i arbetslivet) är en mycket uppskattad och lärorik del av utbildningen och ses av studenterna som en god ingång till yrkeslivet. De i utbildningen ingående kurserna anses väsentliga men är samtidigt föremål för diskussion avseende djup och innehåll. Önskemål om andra kurser förs fram. Diskussionen om spets kontra djup i utbildningen ger osäkerhet om hur utbildningen förpackats – något som påverkar de studerandes

genomförandemoral. De studerande har, enligt inspektörerna, en nära kontakt med lärare och ledning. Genomgångar i utbildningen varvas med lösningar av praktiska problem, varför studenterna såg sig väl tillgodosedda.

3. Hjalmar Strömerskolans utvärdering och redovisning av avsnitt ur Barn- och utbildningsplanen.

3.1 Utvärdering av avsnitt 8. *Jämställdhet*

Mål:

- Arbetet med att klargöra attityder kring allas lika värde, könsroller m m fortgår under hela skoltiden till och med gymnasieskolan.
- Arbetet med att förbättra språkbruket prioriteras.

Arbetet med att verka för jämställdhet mellan såväl kön som individer samt att bryta det traditionella könsmönstret pågår, enligt redovisningen, ständigt i det vardagliga lärandet i, i studie- och vägledningsaktiviteter samt i arbetsmiljöarbetet vid Hjalmar Strömerskolan. Vid olika tillfällen under skolåret görs riktade insatser för att särskilt belysa t ex jämställdhetsfrågor mellan könen. Som exempel nämns den årligen återkommande kärleksveckan med aktiviteter som syftar till att belysa samlevnads- och jämställdhetsperspektiv, erbjudande om deltagande i tjej- och killgrupper samt livskunskap på schemat för grupper som så önskar.

Skolan konstaterar dock att elevernas val av program är traditionellt könsbundet. Under läsåret har skolan planerat för att organisera verksamheten så att ”enkönade” grupper i möjligaste mån undviks.

Under läsåret har sammanlagt 19 personer från olika programlag vid Hjalmar Strömerskolan gått utbildningen ”Attityd – Mångfald, Medvetenhet, Mentorskap, Makt, Möten”. Kursdeltagarna har träffats tre gånger och behandlat ämnen som *feminism, kvinnors mänskliga rättigheter och unga kvinnors situation, attityder och värderingar i ungdomsmiljöer, sexualitet, mångfald, normer och maktordning i klassrummet, hur man motverkar fördomar och stimulerar mångfald och medvetenhet i ett klassrum där alla får plats m.m. Utbildningen syftade till att genom dialog, fakta- och kunskapsförmedling bidra till personlig insikt och attitydförändring.*

I augusti genomförde skolan en kompetensutvecklingsdag om värdegrundsfrågor och jämställdhet för alla vid Hjalmar Strömerskolan. Den leddes av kommunens genuspedagog, Susanne Hjortzberg, och hade initierats och planerats av programlaget för OP, BF och HP. Susanne föreläste om jämställdhetsarbete och kopplingen till styrdokumentet. Under dagen visades också filmerna ”De fem härskarteknikerna” och ”Var fick du luft ifrån?”. Därefter vidtog en diskussion och slutligen genomfördes rollspel.

Av utvärderingen av kompetensutvecklingsdagen framgår bl a att det forumspel som genomfördes ledde till bra diskussioner som synliggjorde hur djupt vissa fördomar sitter.

De enskilda programlagens redovisningar av jämställdhetsarbetet med eleverna

I programlagens kvalitetsredovisningar anges på vilket sätt och i vilken utsträckning arbetet i programlagen och med eleverna lett till att Hjalmar Strömerskolan uppfyllt skolplanens jämställdhetsmål. Nedan redovisas några av programlagens arbeten.

Programlaget OP, BF och HP har genomfört en temadag om ”de fem härskarteknikerna” för klasserna BF3, HP3, OP3 och ES3.

Flickorna i HP1 och OP1 har deltagit i projektet ”Attityd” som syftar till att lära unga kvinnor att ”ta plats”. Två vuxna kvinnor har träffat eleverna och diskuterat identitet, kön, makt, sexualitet, mångfald och framtid. Detta projekt avser att stärka självförtroendet hos flickorna.

Doris Marydotter, jämställdhetskonsult, genomförde under redovisningsperioden en halvdagskurs under rubriken ”Lektioner för livet” för eleverna i HP, BF och OP. Kursen uppdelades i två pass med flickor och pojkar var för sig. Målet med denna utbildning är att hjälpa flickorna att stärka den egna självkänslan och att tidigt känna igen våldssignaler. Under utbildningspasset samtalades om sexuella trakasserier, värderingar, samhällsstrukturer samt om medias bild av flickor. Praktisk träning i gränssättning och självförsvar genomfördes under utbildningspasset.

Pojkarna fick uppgiften att samtala om attityder och värderingar, hur de definierar våldtäkt och gängvåldtäkt, synen på pornografi, könsmobbing och sexuella trakasserier. De fick också ta ställning till hur de själva vill ha det i nära relationer, diskutera den lustfyllda sexualiteten och lära sig att kunna ta avstånd från våld och förtryck i nära relationer.

I utvärderingen av de genomförda aktiviteterna säger de deltagande flickorna de har varit mycket intressanta och lärorika och att de gärna deltar i liknande projekt i framtiden. De säger också att de lärt sig mycket som de kan ha nytta av i framtiden. Pojkarna framhåller att de kommit till insikt om hur sårande vissa uttalanden kan vara och att detta gett dem en tankeställare.

Teknikprogrammet skriver i sin utvärdering att samtliga klasser har medverkat i en process där det lämnats förslag på hur jämställdhetsarbetet ska kunna bedrivas inom programmet. Förslagen har behandlats i klassråden.

Programlaget för Estetiska och Medieprogrammet har, utifrån genusperspektivet, arbetat källkritiskt med Internet, bilder och texter. Teaterföreställningen ”Hissen”, med budskapet alla människors lika värde, har framförts av eleverna. Könsroller inom rockmusiken har belysts i engelska. På individnivå har programlaget aktivt arbetat med att främst blyga elever ska bli mer aktivt deltagande och våga visa mer av sig själva. Vid redovisningstillfällen har programlaget stärkt upp arbetet med redovisningar avseende språkbruk i både tal och skrift.

Eleverna vid Hotell- och restaurangprogrammet har arbetat med uppgiften att reflektera över könsroller och jämställdhet på sina APU-platser. De upptäckte att det fanns en könsrelaterad uppdelning av arbetet på de olika arbetsplatserna. Män är kockar, kvinnor arbetar i kallskänk, storkök och dagis. Eleverna fann ingen förklaring till denna könsuppdelning men de

menar att det förmodligen bara är information och en attitydförändring som kan ändra på detta.

Könsfördelningen bland de sökande till HR-programmet är relativt jämn, med en liten övervikt för flickor. Här skiljer vi oss från landet i övrigt. Eleverna upplever att jämställdheten på restaurangskolan är god. Det beror förmodligen i första hand på att eleverna har ett rullande schema i kök och servering – vilket medför att alla får lika mycket tid på de olika stationerna. Eleverna uppger dessutom att lärarna fördelar sin tid med eleverna jämnt med undantag för kärnämneslektionerna där de upplever att pojkarna får något mer lärartid.

Handledarna på den arbetsplatsförlagda delen av hotell- och restaurangutbildningen har utvärderat elevernas språkbruk och serviceanda och funnit att eleverna i stort sett har god eller mycket god serviceanda och gott eller mycket gott språkbruk. Det finns dock en skillnad avseende de utvärderade faktorerna mellan skolan och den arbetsplatserna: Språkbruket i skolan behöver ständigt tas upp till diskussion.

Programlaget för Bygg-, Fordons- och Industriprogrammet har under läsåret verkat för att förbättra den psykosociala miljön genom att elever, lärare och övrig personal visat varandra ömsesidig respekt. Ett gemensamt förhållningssätt där arbetet med respekt, tolerans och ett vårdat språkbruk tydligt genomsyrar alla ämnen har liksom allas delaktighet varit i fokus under läsåret. Klasserna BP1, FP1 och IP1 har genomfört satsningen ”I samma klass” med hjälp av elevhälsan. Utvärderingen visar att eleverna använder ett vårdat språk om ordförrådet så tillåter. Språket har, hos de flesta, förbättrats under läsåret. Eleverna är, enligt programlagets redovisning, för det mesta toleranta.

Ett annat prioriterat mål för BP/FP/IP-programlagets arbete har varit att höja yrkeselevernas status samt att öka kunskapen om yrkesprogrammen i skolan. En satsning som, enligt redovisningen, givit positiva effekter i skolan och bland avnämare är den APU-period som några fordons elever genomförde i Glasgow, Skottland.

Elevernas självkänsla har, enligt redovisningen, stärkts och de upplever att de nu är ambassadörer för sitt program. Ett annat exempel på upplevelse av förhöjd status, som framförs i redovisningen, är att eleverna från BP, FP och IP i större utsträckning än tidigare nu engagerat sig i elevråd och som elevskyddsombud.

3.2 Redovisning av avsnitt 11, Hälsoarbete

Hjalmar Strömerskolan har en arbetsmiljögrupp som består av rektor, personalens skyddsombud och representanter för elevskyddsombuden. Gruppens arbete syftar till att på olika sätt skapa en trygg och trivsamt miljö för elever och personal.

Arbetsmiljögruppen träffas ca en gång per månad och eleverna deltar vid hälften av mötes-tillfällena. Gruppen arbetar i huvudsak med skyddsronder för fysisk och psykosocial arbetsmiljö, uppföljning av skyddsronder, stöd och hjälp till elevskyddsombud, uppföljning av arbetsmiljöfrågor från medarbetarsamtal, genomgång av sjukskrivningar och rehabiliteringsbehov, kartläggning och riskbedömning av den psykosociala arbetsmiljön, kartläggning av kompetensutvecklingsbehov i arbetsmiljöfrågor, uppföljning av arbetsmiljöarbete samt rapportering till och inhämtande av synpunkter från personal och elever.

I början av varje hösttermin genomför skolsköterskan en hälsoundersökning av eleverna i åk 1.

Höstterminen 2005 svarade totalt 163 elever (94%). Resultatet anges i sammanfattning här nedan:

- 32% av eleverna har angett att de besvärats av huvudvärk det senaste året
- 24% uppger att de någon gång under sin skoltid varit utsatta för mobbing
- 6% röker
- 20% snusar
- 55% dricker alkohol
- 20% av dem som dricker uppger att de dricker hembränt
- 45% äter inte frukost varje dag
- 15% har besvär som kan ge problem i skolidrotten
- 11% har ej deltagit i idrotten under högstadiet
- 46% tränar regelbundet
- 15% ”rör sig” på fritiden

Eleverna har också angett vad som skulle kunna medföra bättre trivsel i skolan. Där märks följande förslag:

- Fler aktiviteter under rasterna: spel, musik, aktiviteter som medför att man får röra på sig...
- Färre håltimmar
- Kaffeautomat på Torsgatan
- Egen planeringstid – mindre stress

Resultatet av hälsoenkäten har lett till speciellt riktade individuella och klassvisa insatser. Enkäten har också behandlats i den lokala styrelsen och bl a lett till ett kontinuerligt samarbete mellan idrottslärarna och den lokala styrelsen vad gäller hälsofrämjande åtgärder. Den kommer, enligt redovisningen, att ligga till grund för ett samarbete med kommunens samordnare för drogfrågor och för aktiviteter inom verksamheten ”Föräldrakraft”.

Elevskyddsombuden har under läsåret deltagit i det hälsofrämjande arbetet på skolan genom att...

- delta i elevskyddsombudsutbildning anordnad av elevorganisationen SVEA. Utbildningen omfattar både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön och ger praktiska tips för elevernas arbete som skyddsombud.
- medverka i skyddsronder i alla byggnader som hör till skolan
- via en utbildning om mobbingfrågor vara ögon och öron som tidigt upptäcker tendenser till mobbing och trakasserier
- i en matgrupp tillsammans med personalskyddsombud genomföra en enkät om skolmaten. Av de 46 utskickade klassenkäterna har 33 svarat. Svaren i enkäten ger ett

antal områden att fokusera på i kommande arbete. (Arbetet med att förbättra skolmaten fortsätter genom att skyddsombuden deltar i ett matråd som bildats i Strömsund.)

- lämna viktiga synpunkter på vad hälsa är för våra elever. Synpunkterna har utgjort ett av underlagen för att under nästa läsår kunna utforma en hälsoplan för skolan. Eleverna önskar bl a att kursen *Livskunskap* erbjuds som individuellt val samt att sömnens, matens och drogernas betydelse för hälsan tas upp i alla klasser.

Kursen *Livskunskap* har genomförts i ett antal klasser under läsåret. Kursens mål är att ge eleverna möjlighet att bearbeta frågor som är viktiga för livet, ge ökad förståelse för betydelsen av val av beteende och livsstil och ökad förståelse för orsakerna till människors olika val. Kursen ska också stimulera till fysisk aktivitet, leda till ökat välbefinnande och personlig utveckling, bl a genom att den enskilde vågar pröva nya aktiviteter.

Några exempel på hälsofrämjande arbete som lämnats i programlagens kvalitetsredovisningar:

Programlaget för Bygg-, Fordons- och Industriprogrammet har genomfört ”trivselronder” för att närmare undersöka den fysiska arbetsmiljön i de lokaler som används för karaktärsämnen.

Flera fysiska arbetsmiljöproblem identifierades.

NV-programlaget har djupintervjuat ett antal elever i åk 2 och 3 för att noggrannare undersöka några av de frågor som ställdes i enkäten ”Tala om vad du tycker om Hjalmar Strömerskolan vt 2004”. I de utvalda frågorna skiljer sig enkätsvaren från NV-eleverna i hög grad från övriga elevers svar. Några av slutsatserna från djupintervjun anges här:

- Eleverna menade att de skulle kunna prestera bättre om de fick mer beröm. De framhåller att det är viktigt med både positiv och negativ återkoppling på det arbete de gör för att kunna utvecklas.
- Eleverna menade också att man kan gå överallt på skolan utan att känna sig utsatt men uppger samtidigt att det säkert finns andra elever som kan tycka att det är jobbigt med mycket folk i korridorerna.
- Eleverna ansåg att det kunde vara motigt att ta kontakt med kurator och att man måste ha konkreta problem för ett kuratorsbesök. De tyckte att det borde vara enklare och mer privat att komma till kurator och att man vill känna det naturligt att bara komma och prata.

Ec-programlaget har tillsammans med elever och lärare på Industriprogrammet arbetat med den fysiska och psykosociala arbetsmiljön i rasthallen på Torsgatan. Elever och personal har med ringa kostnader och stort engagemang arbetat intensivt för att iordningställa rasthallen till ett fräscht och inbjudande uppehållsrum.

Samhällsvetarprogramlaget har arbetat med hälsa utifrån definitionen ”fysiskt och psykiskt välbefinnande”. Eleverna brukar klaga på att ”det är tråkigt, det finns inget att göra...” Programlaget ville därför, genom att ordna en ”aktivitetsdag” hösten 2005, visa på vilka aktiviteter som är möjliga att göra i Strömsund förutom idrotten. Syftet med

aktivitetsdagen är att få ungdomar aktiva och engagerade på fritiden och därigenom främja hälsan.

Samtliga elever på Teknikprogrammet har medverkat i en process där det har lämnats in förslag på hur ett hälsoarbete skulle kunna se ut. Eleverna har tillsammans med programlaget prioriterat följande punkter:

- Uppmuntra till promenader
- Uppmuntra till fruktstunder
- Ordna kurs i massage och avslappning
- Ordna en skoter/fiskedag tillsammans

3.3 Redovisning av avsnitt 13, Kultur – medier – internationalisering

Vid redovisningen av arbetet med detta avsnitt ur Barn- och utbildningsplanen lägger Hjalmar Strömerskolan tonvikten på avsnittet om internationalisering. Under läsåret har olika aktiviteter genomförts och nedanstående redovisning visar ett axplock av dessa aktiviteter.

Personal och elever på ES och MP har...

- ansvarat för fyra ”Öppna scenshower” under läsåret. Skolans alla elever har varit inbjudna att delta och upplever det, enligt redovisningen, som en stor händelse både att delta och avnjuta den öppna scenshowen som under läsåret lockat allt fler lokala förmågor att uppträda.
- genom julshowen, som ges under sista skolveckan före jul, skapat en mycket omtyckt och trivsamt tradition på skolan
- uppfört musikalen RENT, som både gymnasieelever och grundskoleelever erbjudits att avnjuta
- aktivt arbetat med att skapa en minnesvärd avslutningsbal för eleverna i åk 3

Internationella projekt på Hjalmar Strömerskolan

SIGNOL

Signol är ett Leonardosamarbetsprojekt mellan Clydebank College i Skottland, Skillion Ltd i Finland och Hjalmar Strömerskolan. Clydebank College och Hjalmar Strömerskolan har även tidigare samarbetat i olika Leonardoprojekt för att utveckla egna e-learningprogram för införandet av understött on-linelärande till individer, affärsverksamhet och organisationer.

Projektmålen är bl a att

- Samla och sammanställa erfarenheter och kunskap kring e-learning från våra respektive organisationer genom partnerskap och samarbete
- Samla och sammanställa de bästa exemplen på on-linelärandemodeller

- Integrera system som möjliggör kompatibilitet med redan existerande e-material
- Definiera och utveckla en gemensam modell för införandet av strategiska och ekonomiska modeller som garanterar att kvaliteten i e-learning bibehålls.

Projektet innebär bl a att skolans personal ges möjligheter till kompetensutveckling på e-learningområdet samt att eleverna i ett ”skarpt läge” får genomföra utbildning via e-learning.

ARBETSPLATSFÖRLAGD UTBILDNING (APU) UTOMLANDS

Fyra elever och två lärare på Hotell- och restaurangprogrammet besökte under perioden 29/4 – 7/5 2005 skolan Stredni Obchodni Uciliste i Zdar, Tjeckien.

Ett moment under APU-veckan var att presentera ett showbord. Eleverna vid vårt Hotell- och restaurangprogram valde temat uppdukning för en samisk middag. Meny och presentationen gjordes på engelska liksom den presentation som eleverna gjorde av Sverige, Strömsunds kommun och Hjalmar Strömerskolan. Eleverna fick, enligt redovisningen, också rikliga tillfällen att bekanta sig med den tjeckiska skolans hotell- och restaurangutbildning och tillsammans med de tjeckiska eleverna laga, servera och äta tjeckisk mat.

Sex elever och två lärare på Fordonsprogrammet samt en lärare i engelska genomförde den utlandsförlagda utbildningen i Skottland i två steg. Förberedelserens syfte var att undersöka möjligheten till APU i Glasgow i samarbete med Clydebank College som valde ut fyra lämpliga företag.

Förberedelserna inför steg två skedde genom samarbete mellan elevernas karaktärsämnen och kärnämnen för att få grepp om den skotska kulturen. Det gällde också att översätta kursmål och arbetssätt från svenska till engelska och vice versa samt att förbättra ordförrådet vad gäller fackuttryck på engelska.

Hjalmar Strömerskolan startade under våren 2005 projektet ”Etablering och utveckling av mediaprogrammet – kunskaps- och erfarenhetsutbyte” genom att två lärare besökte de medverkande skolorna i Jöhvi, Estland och Kingisepp, Ryssland för att knyta kontakter. Nästa steg innebär att några elever från varje skola ska genomföra gemensamma journalistiska uppgifter. De redovisas vid elevernas besök i Jöhvi och Strömsund. Tanken är att elevkontakterna ska fördjupas under etapp 2 så att fler elever får möjlighet att lära känna andra länder och kulturer samtidigt som mediaprogrammet utvecklas.

Efter det att Energima i Strömsund och Irkutsk Energi tog sina första kontakter 1991 och personal från Irkutsk utbildats vid Kompetenscentrum i Strömsund har samarbetsavtal och delegationsutbyten kommit till stånd. I delegationen från Irkutsk fanns representanter från skolväsendet i Irkutsk och därmed etablerades kontakter mellan skolorna i respektive orter.

Kontakter etablerades mellan Hjalmar Strömerskolan och Lyceum Nr 2 i Irkutsk och överenskommelser gjordes mellan skolorna för att försöka få till stånd ett kontaktnät mellan eleverna vid respektive skolor. 2003-2004 utväxlades besök vid skolorna och ett samarbetsavtal undertecknades gällande kunskapsutbyte inom ekonomiutbildning. Sedan hösten 2004 bedriver Lyceum Nr 2 ekonomisk utbildning enligt Företagargymnasiets modell. Skolan har kontakt med internationella och lokala företag verkar som elevernas nfadderföretag. IKEA har bl a deltagit och stöttat den ryska skolans elever.

Hjalmar Strömer har vidare deltagit med information, stöd och hjälp till lärare vid gymnasieskolor i St Petersburg vid etablering av ekonomiutbildning vid den egna skolan.

Career Guidance Services är ett pilotprojekt inom Leonardoprogrammet som startade under hösten 2005 där gymnasieskolor, universitet, organisationer och företag i Norge, England, Sverige, Polen och Slovakien deltar (Norge är projektägare). Medarbetare i Sverige är Wargentinskolan, Hjalmar Strömerskolan och Mittuniversitetet. Det övergripande målet är att utveckla en "handbok" för skola/elever/näringsidkare/organisationer. Avsikten är att underlätta samarbetet och inspirera ungdomar till ett entreprenöriellt angreppssätt som anställd eller företagare. Målsättningen är att en personlig vägledning av intresserade vuxna utanför skolan i samarbete med skola och föräldrar ska bidra till att ge Europas ungdomar ett bra utgångsläge på arbetsmarknaden. Genom detta samarbete ges också eleverna möjlighet att få individuell karriärvägledning, erfarenhet av nätverksbyggande i näringslivsmiljö, kunskaper om företagande och inspiration att starta egna företag likväl som insikt i utbildningssystem, kulturella mönster och affärskulturer i europeiska länder.

Lärare vid Hjalmar Strömerskolan har fått ett stipendium från "Sällskapet för folkundervisningens befrämjande" för att genomföra en studieresa till Polen. De har gjort studiebesök i Warszawa, Krakow, Czestochowa och Auschwitz. De aktuella lärarna har undervisning i kulturhistoriska kurser.

3.4 Vuxenutbildningen

Vuxprogramlaget har under redovisningsperioden valt att fortsätta arbetet från föregående läsår och har i första hand prioriterat "Hälsoarbete och medinflytande" samt "Vuxnas studiemöjligheter". Programlagsarbetet har till största delen lagts på kompetensutveckling inom validering. Utgångspunkten har varit material från CFL (Nationellt centrum för flexibelt lärande) och erfarenhetsutbyte med lärare från omvårdnadsutbildningen som har lång erfarenhet av valideringsarbete. Några av deltagarna har också deltagit i valideringsträffar som anordnats inom ramen för Lärcentrums och Kommunförbundets valideringsprojekt.

Slutbetyg från grundskolan i Strömsunds kommun läsåret vårterminen 2005

Meritvärdet utgörs av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20
(Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng)

Antal elever som avslutat åk 9	Genomsnittligt meritvärde i åk 9			Andel elever (%) som ej uppnått målen		Andel elever (%) som är behöriga till gymnasieskolan	Övergångsfrekvens till gymnasieskolan (%)	
	samtliga elever	flickor	pojkar	i ett ämne	i ett, flera eller alla ämnen		exklusive ind. program	inklusive ind. program
184	207,0	221,7	194,7	3,8	13,6	94,6	99,2	100